

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Gelen Kâğıtlar Listesi'nde yayımlanan 642164 evrak numaralı "Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Kazakistan Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Askeri İş Birliği Anlaşması"nın "Notalar"la birlikte onaylanmasının uygun bulunduğu dair kanun teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Mustafa ŞENTOP
Tekirdağ Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI		
Tali Komisyon	Milli Savunma	
Esas Komisyon	Dışişleri	
Tarih :	10 Nisan 2020	Esas No: 2/2782

TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİĞİ
09 Nisan 2020
Numara:

TBMM GELEN EVRAK
09 Nisan 2020
No: 643011
EBYS'ye AKTARILMIŞTIR

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÛMETİ İLE KAZAKİSTAN CUMHURİYETİ
HÜKÛMETİ ARASINDA ASKERİ İŞ BİRLİĞİ ANLAŞMASININ NOTALARLA
BİRLİKTE ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN
TEKLİFİ**

MADDE 1- (1) 13 Eylül 2018 tarihinde Ankara’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Kazakistan Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Askeri İş Birliği Anlaşması”nın “Notalar”la birlikte onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

T.C. CUMHURBAŞKANLIĞI

Sayı : 90666677-599- 15110
Konu : Askeri İş Birliği
Anlaşması ve Notalar

6 Nisan 2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

13 Eylül 2018 tarihinde Ankara'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Kazakistan Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Askeri İş Birliği Anlaşması"nı Notalarla birlikte onaylanması uygun bulunmak üzere Anayasanın 90 ıncı maddesi gereğince ilişikte bilgilerinize sunarım.

Recep Tayyip ERDOĞAN
Cumhurbaşkanı

Ek:

- 1- Askeri İş Birliği Anlaşması
(Türkçe, Kazakça, Rusça, İngilizce)
- 2- Notalar
- 3- Genel Gerekçe

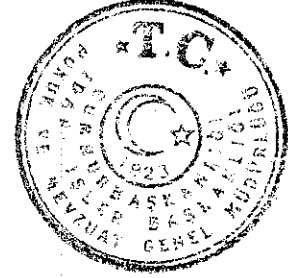
TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BŞK. LİGİ
06 Nisan 2020
Numara:

TBMM GELEN EVRAK
06 Nisan 2020
No: 642164
EBYS'ye AKTARILMIŞTIR

GENEL GEREKÇE

13 Eylül 2018 tarihinde Ankara'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Kazakistan Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Askeri İş Birliği Anlaşması" ile egemenlik, eşitlik, karşılıklı saygı temelinde ve ulusal mevzuat ile uluslararası kurallara uygun olarak ikili askeri ilişkilerin hukuki zemininin oluşturulması, Taraflar arasında askeri ve savunma iş birliği sağlanması ve geliştirilmesi amaçlanmaktadır.

Söz konusu Anlaşma ile askeri eğitim ve öğretim; tatbikat/eğitime veya ortak tatbikatlara katılım sağlanması; savunma sanayi; askeri ziyaretler; askeri istihbarat; lojistik iş birliği, hibe ve lojistik destek; askeri tıp ve sağlık hizmetleri; muhabere, elektronik, bilgi sistemleri ve siber savunma; barışı koruma, insani yardım harekâtları; haritacılık, hidrografi, topoğrafya ve seyrüsefer; askeri, bilimsel ve teknolojik araştırma alanlarında bilgi ve tecrübe değişimi; mayın ve el yapımı patlayıcılarla mücadele alanında eğitim, bilgi ve tecrübe paylaşımı; doğal afet kurtarma harekâtı kapsamında eğitim, bilgi ve tecrübe değişimi ile Anlaşmada belirtilen diğer konularda iki ülkenin silahlı kuvvetleri arasında iş birliğinin geliştirilmesi öngörülmektedir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE KAZAKİSTAN CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA ASKERİ İŞ BİRLİĞİ ANLAŞMASI

Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ve Kazakistan Cumhuriyeti Hükûmeti, bundan böyle "Taraflar" veya "Taraflar" olarak adlandırılacaktır;

Birleşmiş Milletler Sözleşmesinin amaç ve ilkelerine bağlılıklarını teyit ederek,

Genel kabul görmüş uluslararası hukuk normları ve kurallarına dayanarak ve iki tarafın uluslararası taahhütlerini dikkate alarak,

Karşılıklı saygı güven ve her iki devletin çıkarlarını göz önünde bulundurarak uzun süreli askerî işbirliği için gayret ederek,

Aşağıdaki hususlarda anlaşmaya varmışlardır;

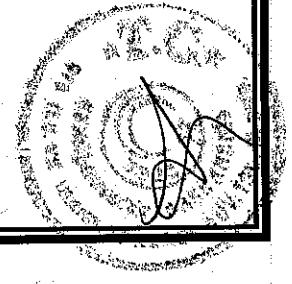
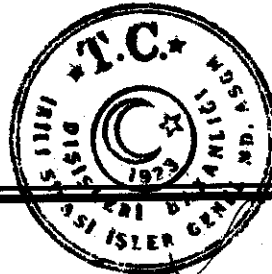
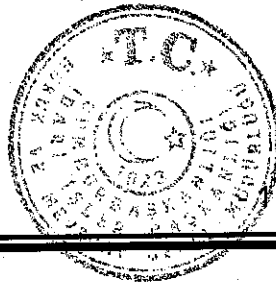
MADDE I AMAÇ

Bu Anlaşmanın amacı, Taraflar arasında eşitlik ve karşılıklı menfaat ilkelerine dayanarak askerî işbirliğini daha da geliştirmektir.

MADDE II TANIMLAR

Bu Anlaşmada kullanılan tanımlar aşağıdaki anlamları ifade eder:

1. "Gönderen Taraf" bu Anlaşmanın uygulanması amacıyla Kabul Eden Taraf ülkesine personel, malzeme ve teçhizat gönderen Tarafı ifade eder.
2. "Kabul Eden Taraf" bu Anlaşmanın uygulanması amacıyla ülkesinde Gönderen Tarafın personel, malzeme ve teçhizatını bulunduran Tarafı ifade eder.
3. "Misafir Personel" bu Anlaşmanın uygulanması amacıyla bir Taraftan diğer Taraf ülkesine gönderilen ve silahlı kuvvetler mensubu askerî personeli veya sivil kişileri ifade eder.
4. "Misafir Öğrenci" Gönderen Tarafın Silahlı Kuvvetlerinde görevli ve Kabul Eden Tarafın askerî okullarına veya Kabul Eden Tarafça belirlenmiş diğer eğitim kurumlarına Gönderen Tarafça gönderilen öğrenciyi ifade eder.
5. "Yakınlar" Gönderen Tarafın ulusal mevzuatları uyarınca Misafir Personelin bakmakla yükümlü olduğu eş ve çocuklarını ifade eder.
6. "Kıdemli Personel" bu Anlaşma kapsamında gönderilen askerî/sivil grubun faaliyetlerine nezaret etmeye yetkili ve Gönderen Tarafın ulusal mevzuatına uygun olarak atanmış Misafir Personel arasındaki kıdemli kişiyi ifade eder.
7. "Hibe" geri ödemesiz mal ya da hizmetin bağışlanmasını veya transferini ifade eder.

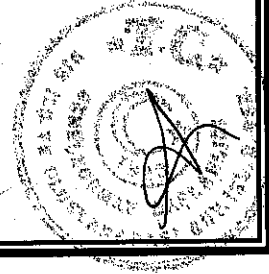
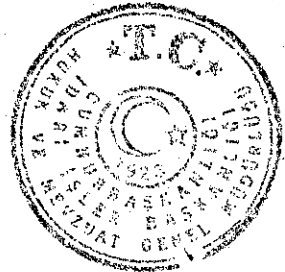
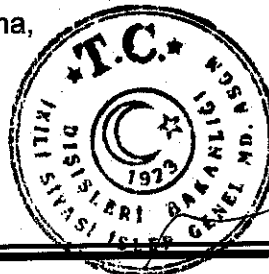
8. "Hizmetler" Taraflar arasındaki bir Anlaşmaya bağlı olarak eğitim, teknik veri, bakım, tamir, kurtarma (acil durum halinde), danışmanlık desteği sağlanmasını ve her tür askeri geminin, silahın, teçhizatın, binanın ve arazinin tahsisini ifade eder.

9. "Lojistik Destek" ikmal maddelerinin ve hizmetlerin satılmasını, hibe edilmesini, transferini, tahsisini ve mübadelesini ifade eder.

MADDE III ASKERİ İŞ BİRLİĞİ ALANLARI

Taraflar arasındaki iş birliği aşağıdaki alanları kapsar:

1. Askeri eğitim ve öğretim:
 - a. Askeri okullar, eğitim ve öğretim merkezleri ve Kabul Eden Tarafın belirleyeceği diğer eğitim kurumlarında verilen eğitim, öğretim ve kurslar,
 - b. Birlik, karargâh ve kurumlarda görev başı eğitimi,
 - c. Eğitim ve öğretim kurumları arasında karşılıklı/tek taraflı Misafir Öğrenci/Misafir Personel değişimi ya da danışmanlık hizmeti değişimi,
 - d. Eğitim ve öğretimin geliştirilmesine yönelik karşılıklı temas ziyaretleri ve bilgi alışverişi.
2. Müşterek tatbikatlar ve eğitimler,
3. Savunma sanayi,
4. Askeri ziyaretler,
5. Askeri istihbarat,
6. Lojistik iş birliği, Hibe ve Lojistik Destek,
7. Askeri tıp ve sağlık hizmetleri,
8. Muhabere, elektronik, bilgi sistemleri ve siber savunma,
9. Barışı koruma, insani yardım harekâtları,
10. Askeri hukuk sistemleri,
11. Haritacılık, hidrografi, topoğrafya ve seyrüsefer,
12. Çevre emniyeti ve çevresel koruma,
13. Nükleer, radyasyon, biyolojik ve kimyasal koruma,
14. Hidrometeoroloji,
15. Askeri personel ve birlik değişimi,
16. Askeri bilimsel ve teknolojik araştırma alanları,
17. Sosyal, sportif ve kültürel faaliyetler,
18. Mayın ve el yapımı patlayıcılara karşı savunma,
19. Doğal Afet Kurtarma Harekâtı,
20. Askeri tarih, arşiv, yayın ve müzecilik,

21. Askerlik hizmetindeki özlük hakları ve sosyal imkânlar hakkında bilgi ve tecrübe paylaşımı.

Belirli askeri iş birliği alanlarını uygulamak maksadıyla, Taraflar ayrı uluslararası anlaşmalar akdedebilir.

MADDE IV İŞ BİRLİĞİ ŞEKİLLERİ

1. Taraflar aşağıdaki şekillerde iş birliği yapar:

a. Savunma Bakanları, Genelkurmay Başkanları ve onların yardımcıları veya Taraflarca yetkilendirilen diğer görevlilerin toplantı ve ziyaretleri,

b. Her iki Tarafın uzmanları arasında çeşitli faaliyet alanlarında tecrübe ve bilgi değişimi,

c. Askeri birlik, karargah ve kurumlarda ücretli, ücretsiz veya indirimli ücret karşılığında eğitim, öğretim veya kursların düzenlenmesi,

d. Benzer askeri kurumlar arasında temaslar,

e. Müşterek müzakereler, istişareler ve toplantılar düzenlenmesi ve kurslara, sempozyumlara ve konferanslara katılım sağlanması,

f. Fiili atış uygulamalarını da içerecek şekilde askerî tatbikatlara katılım, bu askerî tatbikatlara gözlemci statüsünde iştirak, müşterek tatbikatlara düzenlenmesi,

g. Bilgi ve eğitim malzemelerinin mübadelesi,

h. Karşılıklı lojistik destek sağlanması ve hibe şeklinde veya ücreti mukabilinde mühimmat, malzeme ve hizmet mübadelesi,

i. Eğitim projelerine, görev başı eğitimlerine ve kariyer gelişim kurslarına katılım sağlanması.

2. Bağışlanan malzemede hizmetin geri çevrilmesi durumunda Kabul Eden Taraf bu Anlaşma kapsamında Gönderen Tarafı yazılı bildirim ile bilgilendirir.

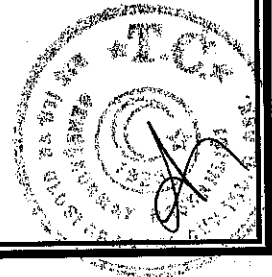
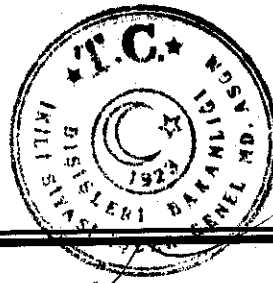
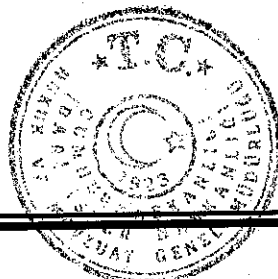
MADDE V YETKİLİ MAKAMLAR

1. Bu Anlaşmanın uygulanmasına ilişkin yetkili makamlar:

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti adına: Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı,

Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti adına: Kazakistan Cumhuriyeti Savunma Bakanlığı.

2. Taraflar, bu Anlaşmanın uygulanması konusunda Yetkili Makamların herhangi bir değişikliği durumunda birbirlerini diplomatik kanallar aracılığıyla ivedilikle bilgilendirir.

MADDE VI
YILLIK UYGULAMA PLANLARI

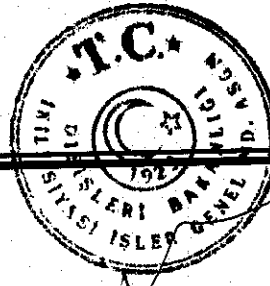
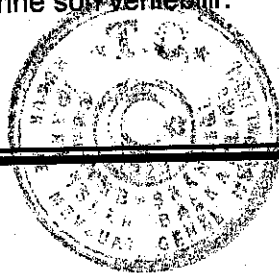
1. Taraflar bu Anlaşmanın uygulanması için müşterek faaliyetlere yönelik Yıllık Uygulama Planları hazırlar.
2. Yıllık Uygulama Planları isim, tarih, yer, mali hususlar, katılımcı sayısı ve yürütülecek faaliyetlere ilişkin diğer detayları içerir.
3. Tarafların yetkili makamları, Yıllık Uygulama Planında yer alan faaliyetlerin planlanması ve koordine edilmesi maksadıyla Tarafların ülkelerinde dönüşümlü olarak icra edilen askeri toplantılarla yıllık müzakereler icra eder.

MADDE VII
BİLGİ VE MALZEMENİN GÜVENLİĞİ

1. Taraflar, Tarafların devletlerinin ulusal mevzuatına uygun olarak bu Anlaşma çerçevesinde oluşturulan veya sağlanan bilgilerin korunmasını sağlar.
2. Bilgi ve malzeme, bilgi ve malzemeyi sağlayan Tarafın önceden yazılı izni olmadan üçüncü bir tarafa ifşa edilemez, paylaşılamaz (veya aktarılamaz).
3. Bu Anlaşmanın hükümlerinin uygulanması sırasında elde edilen bilgi, Taraflardan biri tarafından diğer Tarafın veya üçüncü Tarafların çıkarları aleyhine kullanılamaz.
4. Bu Anlaşma çerçevesinde sağlanan veya oluşturulan gizlilik dereceli bilgi ve malzemelerin mübadelesi ve korunması Taraflar arası yapılacak ayrı uluslararası anlaşmalarla gerçekleştirilir.

MADDE VIII
HUKUKİ HUSUSLAR

1. Misafir Personel ve Yakınları ile Misafir Öğrenci, giriş, ikamet ve çıkış dâhil, Kabul Eden Taraf ülkesinde bulundukları sürece Kabul Eden Tarafın ulusal mevzuatına tabi olur. Kabul Eden Tarafın yargı yetkisinin uygulandığı ve hüküm içeriğinin Gönderen Tarafın ulusal mevzuatında bulunmayan bir cezayı öngördüğü hallerde, her iki Tarafın mevzuatında yer alan veya Taraflar için uygun olan bir ceza türü uygulanır.
2. Kabul Eden Taraf, Misafir Personel ile Yakınları ve Misafir Öğrencilerin gözetimine alınması veya tutuklanması halinde Gönderen Tarafı derhal durumdan haberdar eder.
3. Misafir Personel ve Yakınları ile Misafir Öğrencilerden herhangi birinin Kabul Eden Taraf ülkesinde yasal bir soruşturmaya veya yargılanmaya muhatap olması durumunda, bu kişi Kabul Eden Tarafın vatandaşlarına sağlandıktan az olmamak koşulu ile Kabul Eden Tarafın ulusal mevzuatında öngörülen bütün hukuki koruma hakkına sahip olur.
4. Kabul Eden Tarafın kanunlarını ihlal ettikleri takdirde, Misafir Personel ve Misafir Öğrencilerin faaliyetlerine son verilebilir.

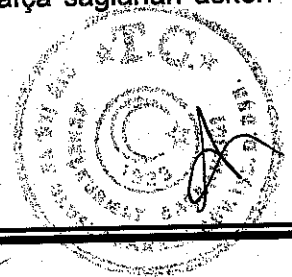
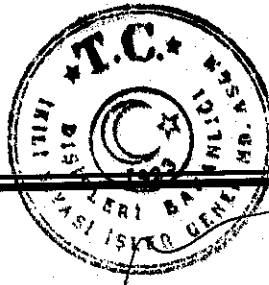
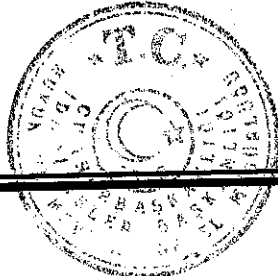
5. Misafir Personel ve Misafir Öğrenciler bulundukları birlik, karargâh ve kurumlardaki disiplin kurallarına uyar.
6. Disiplin cezaları:
 - a. Misafir Öğrenciler, Kabul Eden Tarafın ulusal disiplin mevzuatına tabi olur.
 - b. Misafir Personel, Gönderen Tarafın ulusal disiplin mevzuatına tabi olur.
7. Kabul Eden Tarafın yetkili askerî makamları emrindeki Misafir Personele görevin gerektirebileceği emirleri verebilir.
8. Kıdemli Personel, kendi devletinin askerî hizmet kanunları ve disiplin yasalarının hükümleri uyarınca, Gönderen Taraf personeline disiplin tedbirleri uygulama yetkisine sahiptir.
9. Misafir Personel, Yakınları veya Misafir Öğrenciler herhangi bir siyasi faaliyette yer alamaz veya Kabul Eden Taraf aleyhinde faaliyetler icra edemez.

MADDE IX TAZMİNAT TALEPLERİ

1. Taraflar, bu Anlaşma kapsamındaki faaliyetlerin icrası sırasında kendi personelinin yaralanması, ölümü veya bireylere, mallara ve çevreye yönelik zarar/ziyandan ötürü, bu tür zarar veya ziyan ağır ihmal veya kasıtlı bir hareketten kaynaklanmıyorsa, birbirlerinden tazminat talep etmez.
2. Taraflar, ortaya çıkan durumun ağır kusur veya kasıttan kaynaklanıp kaynaklanmadığını müştereken belirler.

MADDE X İDARİ HUSUSLAR

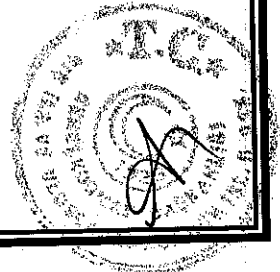
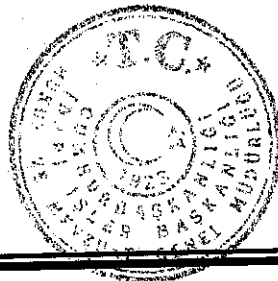
1. Misafir Personel, Yakınları ve Misafir Öğrenciler herhangi bir diplomatik dokunulmazlık ve imtiyaza sahip olamaz.
2. Kabul Eden Taraf, Gönderen Tarafın Misafir Öğrenci veya Misafir Personelinden, bu Anlaşmada belirtilmeyen faaliyet alanlarında istifade etmez veya bu kişiler Kabul Eden Taraf topraklarında meydana gelen iç veya dış acil durumlar veya çatışma hallerinin çözümüne müdâhil olmaz.
3. Misafir Öğrenci veya Misafir Personel, Kabul Eden Taraftaki emsalleriyle aynı idari uygulamalara tabi olur.
4. Gönderen Tarafın askerî personeli, bu Anlaşma çerçevesinde imzalanan diğer uluslararası anlaşmalarda aksi öngörülmedikçe, kendi silahlı kuvvetlerinin milli üniformalarını giyme hakkına sahiptir. Görev sırasında, bir faaliyetin icrası için gerekli teçhizat Kabul Eden Tarafça sağlanır. Ancak, Misafir Öğrenciler, Kabul eden Tarafça sağlanan askerî üniformayı giymek zorundadır. Bu Misafir Öğrenciler tanınmak için Gönderen Tarafça sağlanan askerî sembolleri üstünde taşıyabilir.

5. Gönderen Taraf, gerekli gördüğünde personelini geri çağırma hakkını saklı tutar. Kabul Eden Taraf, Gönderen Taraftan böyle bir talep aldığında, geri çağırılan personelin dönüşü için mümkün olan en kısa zamanda gerekli tedbirleri alır.
6. İstisnai idari hususlar, bu Anlaşma çerçevesinde imzalanan diğer uluslararası anlaşmalarda belirlenir.
7. Tüm Misafir Personel ve Yakınları, Kabul Eden Tarafın kendi düzenlemeleri çerçevesinde orduvevleri ve askeri kantinlerden yararlanabilir.
8. Misafir Personel, Yakınları veya Misafir Öğrencilerden herhangi birisinin ölümü durumunda, Kabul Eden Taraf Gönderen Tarafı durumdan haberdar eder, cenazeyi kendi topraklarındaki en yakın uluslararası havalimanına intikal ettirir ve cenaze nakil edilene kadar tıbbi muhafaza dâhil gerekli diğer önlemleri alır.
9. Misafir Personel, Yakınları ve Misafir Öğrenci, çevreye zarar verecek eylemlerden kaçınır, çevre kirliliğinin önlenmesine azami dikkat eder ve Kabul Eden Tarafın konuya ilişkin düzenlemelerine uyar.
10. Kabul Eden Taraf, Kabul Eden Taraftaki faaliyetlerin icrası için gerekli olan ulaştırma hizmetlerinin imkânlar dâhilinde ve mütekabiliyet esasına göre, ücretsiz/ücreti mukabili sağlanıp sağlanmayacağı konusunda son kararı verir.
11. Eğitim ve öğretim Kabul Eden Tarafın ulusal mevzuatına uygun olarak verilir. Akademik başarısızlık, disiplinsizlik, sağlık sorunları, vb. nedeniyle eğitim ve öğretime devam edemeyecek durumdaki Misafir Öğrenci ve Misafir Personel, Kabul Eden Tarafın mevzuatında belirtilen ilgili usullere uygun olarak eğitim ve öğretim kurumlarından uzaklaştırılır. Taraflarca gerekli görülmesi halinde, hayati risk içeren ve uzmanlık gerektiren (uçuş eğitimi, atış talimleri, vb.) eğitimler için bu Anlaşmaya dayanan protokoller yapılabilir.
12. Misafir Personel ve Misafir Öğrencinin seçimi, Kabul Eden Tarafın kriterlerine uygun olarak Gönderen Tarafça yapılır.

MADDE XI SAĞLIK HİZMETLERİ

1. Misafir Personel ve Misafir Öğrencinin sağlığı, bu Anlaşma kapsamındaki herhangi bir faaliyeti icra etmeye elverişli olur. Kabul Eden Taraf, sağlık açısından iyi olduklarını gösterir bir sağlık raporu talep edebilir.
2. Misafir Öğrenciler için muayene ve tedavi hizmetlerine ilişkin masraflar Kabul Eden Tarafın ulusal mevzuatına göre karşılanır. Misafir Öğrencilerin sigorta primleri veya sağlık masrafları Kabul Eden Tarafça karşılanır.
3. Misafir Personel ve Yakınları için acil sağlık hizmetleri ve acil diş bakım hizmetleri, Kabul Eden Tarafça ücretsiz olarak sağlanır. Acil sağlık ve acil diş bakım hizmetleri dışında, Misafir Personel ve Yakınlarına sağlanan muayene ve tedavi giderleri, Kabul Eden Tarafın mevzuatına göre satın alınacak bir sağlık sigortasıyla karşılanır.

4. Misafir Personel ve Yakınları için sigorta primleri veya tedavi hizmeti giderlerinin ücretli veya ücretsiz olup olmayacağına Kabul Eden Taraf karar verir. Kabul Eden Tarafça bu hizmetlerin ücretli olarak sağlanmasına karar verildiği takdirde, Misafir Personel ve Yakınları için sigorta primleri veya tedavi hizmetleri Gönderen Taraf veya Misafir Personel tarafından karşılanır.

MADDE XII MALİ HUSUSLAR

1. Taraflarca aksi kararlaştırılmadıkça, Gönderen Taraf bu Anlaşma kapsamındaki işbirliği faaliyetlerini icra etmek için atanan Misafir Personel ve Misafir Öğrencilerin maaş/harcılık, ibate, iaşe, ulaşım ve diğer mali haklarından sorumlu olur.

2. Bununla birlikte, Gönderen Tarafça talep edildiği takdirde, Kabul Eden Taraf, aşağıdaki hizmetlerin karşılanıp karşılanmayacağına ve eğitim ve öğretim amacıyla atanan Misafir Personel ve Misafir Öğrenciler için bu hizmetlerin karşılanma esaslarını belirler:

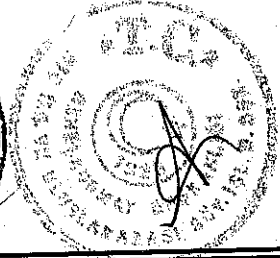
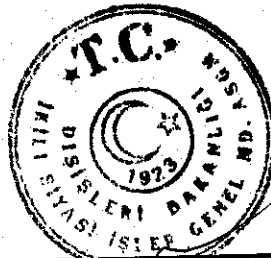
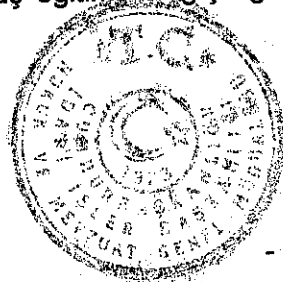
a. Misafir Öğrenciler için:

- (1) İaşe,
- (2) İbate (Kabul Eden Tarafça belirlenen misafirhane veya tesiste),
- (3) Günlük harçlık (Kabul Eden Tarafça belirlenecek esaslar ve miktar üzerinden),
- (4) Eğitim ve öğretim giderleri (ücretli, tenzilatlı veya ücretsiz),
- (5) Giyim-kuşam (Kabul Eden Tarafın emsal öğrencileri için tespit edilmiş olan istihkaklar üzerinden),
- (6) Tıp Fakültesi 6'ncı sınıf öğrencilerine intörn eğitimi döneminde ödenen ücretler.

b. Misafir Personel için:

- (1) Aylık maaş (kursiyer subay ve astsubaylar için esaslar ve miktar, rütbelerine göre, sivil memurlar için esaslar ve miktar, statülerine göre Kabul Eden Tarafça belirlenir.)
- (2) Eğitim ve öğretim giderleri (ücretli, tenzilatlı veya ücretsiz)
- (3) Giyim-kuşam (sadece kursiyer subay ve astsubayların eğitim-öğretim kurumlarında giyeceği, Kabul Eden Tarafın emsal subay ve astsubaylarına verilen istihkaklar üzerinden).
- (4) Uzmanlık eğitimi alan doktorlar için vardiya ücreti.

3. Türkiye'de verilecek Türkçe dil kursları (mümkün olduğu takdirde) ve Kazakistan'da verilecek Kazakça/Rusça dil kursları (mümkün olduğu takdirde) ücretsiz olur. Yüksek maliyet gerektiren eğitimler (Uçuş eğitimi, dalgıç eğitimi, serbest çıkış kulesi eğitimi vb.) indirimsiz fiyatlarla verilir.

4. Misafir Öğrenci ve Misafir Personel, Kabul Eden Tarafın topraklarını daimi olarak terk ederken kendi ve Yakınlarının borçlarını tasfiye eder. Acil olarak geri çekme durumunda, Misafir Öğrenci ve Misafir Personel ile Yakınlarının borçları Kabul Eden Tarafça düzenlenecek ve ilgili makam tarafından onaylanacak, harcama tutarını gösterir faturaya uygun olarak Gönderen Tarafça ödenir.

5. Eğitim ve öğretim giderleri, Gönderen Tarafça, her eğitim döneminin sonunda Kabul Eden Tarafça düzenlenecek ve ilgili makam tarafından onaylanacak, harcama tutarını gösterir belgenin alınmasından sonra 60 (altmış) gün içinde, Kabul Eden Tarafın yetkili makamı tarafından belirlenen banka hesabına ABD doları cinsinden ödenir (bir ay veya daha kısa süreli eğitim giderleri peşin ödenir.)

6. Misafir Personel ve Yakınları ile Misafir Öğrenci, giriş, kalış ve çıkış süresince, Kabul Eden Tarafın yürürlükteki vergi mevzuatına tabi olur.

MADDE XIII GÜMRÜK VE PASAPORT İŞLEMLERİ

1. Misafir Personel ve Yakınları ile Misafir Öğrenci, Kabul Eden Tarafın topraklarında Kabul Eden Tarafın yabancıların ikameti ve seyahati ile ilgili düzenlemelerine tabi olur.

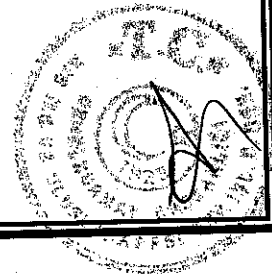
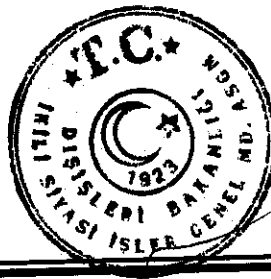
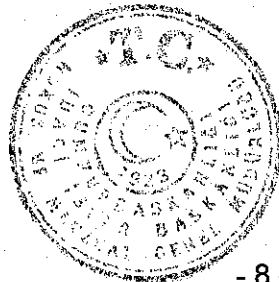
2. Misafir Personel ve Yakınları ile Misafir Öğrenci, Kabul Eden Devletin ülkesine giriş ve çıkışta Kabul Eden Tarafın gümrük ve pasaport düzenlemelerine tabi olur. Bununla birlikte, Kabul Eden Taraf, kendi mevzuatı çerçevesinde mümkün olan tüm idari kolaylıkları sağlar.

MADDE XIV HAVADAN TRANSİT GEÇİŞ

Taraflardan birinin Silahlı Kuvvetlerine ait askeri teçhizat ve/veya askeri personelin diğer Taraf devletinin toprakları üzerinden uçakla transit geçişi, transit geçiş yapılan devletin ulusal mevzuatına uygun olarak gerçekleşir.

MADDE XV DİĞER ULUSLARARASI ANLAŞMALARDAN KAYNAKLANAN YÜKÜMLÜLÜKLER

Bu Anlaşmanın hükümleri, Tarafların devletlerinin taraf olduğu diğer uluslararası anlaşmalardan kaynaklanan haklarını ve yükümlülüklerini etkilemez ve diğer Devletlerin menfaatleri, güvenliği ve toprak bütünlüğüne karşı kullanılamaz.

MADDE XVI
UYUŞMAZLIKLARIN ÇÖZÜMÜ

Bu Anlaşmanın uygulanmasından veya yorumlanmasından doğan herhangi bir uyuşmazlık müzakere ve istişareler aracılığıyla çözüme kavuşturulur ve çözüm için herhangi bir ulusal veya uluslararası mahkemeye veya üçüncü tarafa intikal ettirilmez.

MADDE XVII
TADİL VE GÖZDEN GEÇİRME

Tarafların karşılıklı mutabakatına tabi olarak bu Anlaşmaya yapılacak ekleme veya değişiklikler, bu Anlaşmanın tamamlayıcı bir parçası olarak kabul edilecek ayrı protokoller şeklinde düzenlenir ve MADDE XVIII'de yer alan usullere uygun olarak yürürlüğe girer.

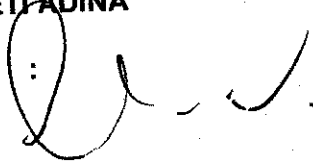
MADDE XVIII
YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ, YÜRÜRLÜK SÜRESİ VE SONA ERDİRME

1. Bu Anlaşma belirsiz bir süre için akdedilmiştir ve Tarafların bu Anlaşmanın yürürlüğe girmesi için gerekli iç yasal usullerinin tamamlandığını birbirlerine diplomatik yollarla bildirdikleri son yazılı bildirimin alındığı tarihte yürürlüğe girer.
2. Taraflardan her biri, bu Anlaşmayı diplomatik kanallardan yazılı bir ön bildirimle her zaman sona erdirebilir. Sona erdirmeye, böyle bir bildirimin alınmasından 90 (doksan) gün sonra yürürlüğe girer.
3. Bu Anlaşmanın sona erdirilmesi, devam eden program ve faaliyetleri engellemez.
4. Bu Anlaşmanın yürürlüğe girmesiyle, "Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Kazakistan Cumhuriyeti Hükûmeti arasında 8 Ağustos 1994 tarihinde imzalanan Askeri Eğitim, Teknik ve Bilim Alanlarında İşbirliği Anlaşması" ile "Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Kazakistan Cumhuriyeti Hükûmeti arasında 23 Şubat 1993 tarihinde imzalanan Askeri Eğitim İşbirliği Anlaşması" sona erer.

Ankara'da, 13 Eylül 2018 tarihinde her biri eşit derecede geçerli olmak üzere, Türkçe, Kazakça, Rusça ve İngilizce dillerinde ikiye asıl nüsha halinde tanzim edilmiştir. Yorum farklılığı halinde İngilizce metin geçerlidir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA

İMZA :

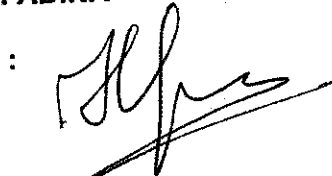

İSİM : Hulusi AKAR

UNVAN : Millî Savunma Bakanı

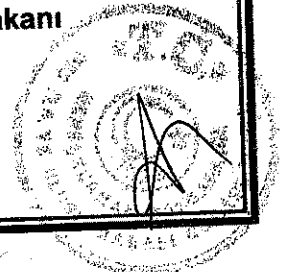
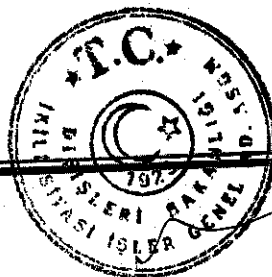
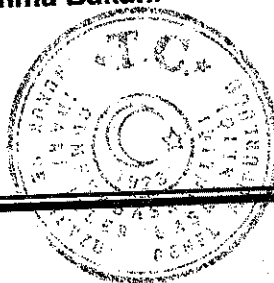
KAZAKİSTAN CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA

İMZA :

İSİM : Nurlan YERMEKBAYEV

UNVAN : Savunma Bakanı

**ТҮРКИЯ РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҮКІМЕТІ МЕН
ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҮКІМЕТІ АРАСЫНДАҒЫ ӘСКЕРИ
ЫНТЫМАҚТАСТЫҚ ТУРАЛЫ КЕЛІСІМ**

Бұдан әрі «Тарап» немесе «Тараптар» деп аталатын Түркия Республикасының Үкіметі мен Қазақстан Республикасының Үкіметі,

өзінің Біріккен Ұлттар Ұйымы Жарғысының мақсаттары мен қағидаттарын ұстанатынын растай отырып,

халықаралық құқықтың жалпыға ортақ нормалары мен принциптерінің негізінде және екі мемлекеттің халықаралық міндеттемелерін назарға ала отырып,

өзара құрметке, сенімге және екі мемлекеттің мүдделерін ескеруге негізделген ұзақ мерзімді әскери ынтымақтастыққа ұмтыла отырып,

төмендегілер туралы келісті:

**1-бап
Мақсаты**

Осы Келісімнің мақсаты Тараптар арасындағы тең құқықтық пен өзара тиімділік қағидаттары негізінде әскери ынтымақтастықты одан әрі дамыту болып табылады.

**2-бап
Анықтамалар**

Осы Келісімде пайдаланылатын анықтамалардың мынадай мағынасы бар:

1) жіберуші Тарап – осы Келісімді іске асыру мақсатында қабылдаушы Тарап мемлекетінің аумағына персоналды, материалдық құралдар мен техниканы жіберетін Тарап;

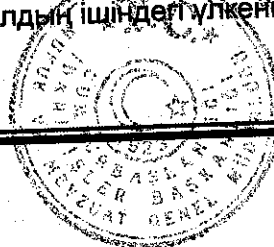
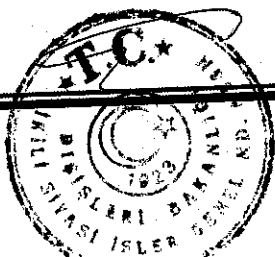
2) қабылдаушы Тарап – осы Келісімді іске асыру мақсатында мемлекетінің аумағында жіберуші Тараптың персоналы, материалдық құралдары мен техникасы орналастырылатын Тарап;

3) шақырылған персонал – осы Келісімді іске асыру мақсатында Тараптардың бірі екінші Тарап мемлекетінің аумағына жіберетін қарулы күштердің әскери қызметшілері немесе азаматтық персоналы;

4) шақыру бойынша білім алушы – жіберуші Тарап қабылдаушы Тараптың әскери оқу орындарына немесе жіберуші Тарап айқындаған, қабылдаушы Тараптың қарулы күштеріне тиесілі басқа да білім беру мекемелеріне жіберетін білім алушы;

5) асырауындағы адамдар – ерлі-зайыптылар және жіберуші Тарап мемлекетінің ұлттық заңнамасына сәйкес шақырылған персоналдың асырауында болатын балалары;

6) аға персонал – жіберуші Тарап мемлекетінің ұлттық заңнамасына сәйкес тағайындалатын, осы Келісімге сәйкес жіберілген әскери азаматтық топтың қызметін үйлестіруге уәкілеттік берілген шақырылған персоналдың ішіндегі үлкені;

7) грант – игіліктерді немесе көрсетілетін қызметтерді сыйға тарту не беру не орнына ақы төлеуді талап етпей ұсыну;

8) көрсетілетін қызметтер – Тараптар арасындағы келісімге негізделген дайындықты, техникалық деректерді, техникалық қызмет көрсетуді және жөндеуді, құтқару жұмыстарын (төтенше оқиғалар болған жағдайда), консультацияларды, қару-жарақтың және әскери техниканың әр алуан түрлерін, құрылыс жайлар мен жер учаскелерін ұсыну;

9) материалдық-техникалық және тылдық қамтамасыз ету – материалдық қамтамасыз ету мен көрсетілетін қызметтерді сату, сыйға тарту, беру, ұсыну және алмасу.

3-бап

Әскери ынтымақтастық салалары

Тараптар арасындағы ынтымақтастық мынадай салаларды қамтиды:
1. Әскери даярлық және оқыту:

1) әскери оқу орындарында, даярлау және оқыту орталықтарында, қабылдаушы Тарап айқындаған басқа да білім беру мекемелерінде даярлау, оқыту және курстар;

2) бөлімшелерде, штабтар мен мекемелерде жұмыстан қол үздірмей даярлау;

3) білім беру және даярлау мекемелері арасында шақыру/шақырылған персонал бойынша білім алушылармен өзара/біржақты алмасу немесе консультативтік көрсетілетін қызметтерді ұсыну;

4) даярлықты және оқытуды жетілдіру мақсатында өзара сапарлар және біліммен алмасу.

2. Бірлескен оқу-жаттығулар мен даярлық.

3. Қорғаныс өнеркәсібі.

4. Қарулы Күштер арасындағы сапарлар.

5. Әскери барлау.

6. Материалдық-техникалық және тылдық қамтамасыз ету және гранттар беру.

7. Әскери медицина және денсаулық сақтау қызметтері.

8. Байланыс, электроника, ақпараттық жүйелер және киберқауіпсіздік.

9. Бітімгершілік операциялар, гуманитарлық көмек.

10. Әскери заңнама жүйелері.

11. Картография, гидрография, топогеодезиялық және навигациялық қамтамасыз ету.

12. Қоршаған ортаны сақтау және қорғау.

13. Ядролық, радиациялық, химиялық және биологиялық қорғау.

14. Гидрометрология.

15. Әскери персоналмен және бөлімшелермен алмасу.

16. Әскери ғылыми және техникалық зерттеулер.

17. Әлеуметтік, спорттық және мәдени іс-шаралар.

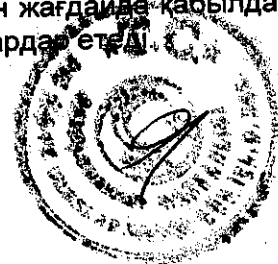
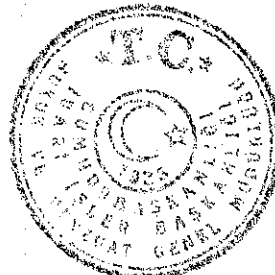
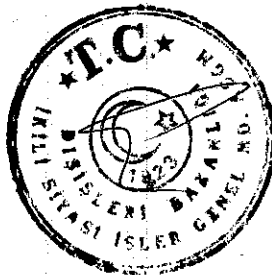
18. Миналардан және қолдан жасалған жарылғыш құрылғылардан қорғау.
19. Дүлей зілзала кезінде көмек көрсету жөніндегі операциялар.
20. Әскери тарих, архивтер, жарияланымдар мен музейлер.
21. Адам құқықтары мен әскери қызметшілерді әлеуметтік қамсыздандыру саласындағы ақпарат және тәжірибе алмасу.

Тараптар әскери ынтымақтастықтың жекелеген салаларын іске асыру мақсатында жекелеген халықаралық шарттар жасай алады.

4-бап Ынтымақтастық нысандары

1. Тараптар ынтымақтастықты мынадай:

- 1) қорғаныс министрлерінің, бас штабтар бастықтарының және олардың орынбасарларының немесе Тараптар уәкілеттік берген басқа да ресми тұлғалардың кездесулері мен сапарлары;
 - 2) ынтымақтастықтың әртүрлі салалары бойынша екі Тараптың сарапшылары арасында тәжірибе және ақпарат алмасу;
 - 3) әскери бөлімшелерде, штабтарда және мекемелерде тегін негізде жеңілдетілген немесе толық бағасы бойынша даярлықты, оқыту мен курстарды ұйымдастыру;
 - 4) ұқсас әскери мекемелер арасындағы ынтымақтастық;
 - 5) бірлескен пікірталастарды, консультациялар мен кездесулерді ұйымдастыру, сондай-ақ курстарға, симпозиумдар мен конференцияларға қатысу;
 - 6) әскери оқу-жаттығуларға, оның ішінде оқ ату бойынша оқу-жаттығуларға қатысу; осындай оқу-жаттығуларға байқаушылар ретінде қатысу, бірлескен оқу-жаттығуларды ұйымдастыру;
 - 7) даярлық бойынша ақпарат және материалдар алмасу;
 - 8) грант негізінде немесе ақы төлеуге айырбастаумен өзара материалдық-техникалық және тылдық қамтамасыз етуді ұсыну және әскери мүлікпен, материалдық құралдармен және көрсетілетін қызметтермен алмасу;
 - 9) білім беру жобаларына, жұмыстан қол үздірмей даярлауға, біліктілігін арттыру курстарына қатысу нысандарында жүзеге асырады.
2. Өтеусіз берілген материалдық құралдар істен шыққан жағдайда қабылдаушы Тарап осы Келісім шеңберінде жіберуші Тарапты жазбаша хабарда етеді.

5-бап
Уәкілетті органдар

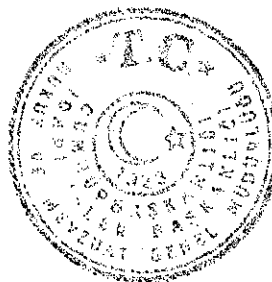
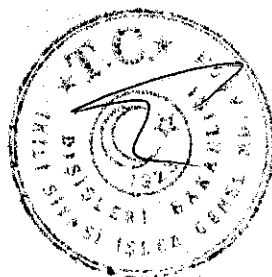
1. Осы Келісімді іске асыру жөніндегі уәкілетті органдар:
Түркия Республикасының Үкіметінен – Түркия Республикасының Бас штабы,
Қазақстан Республикасының Үкіметінен – Қазақстан Республикасының Қорғаныс министрлігі болып табылады.
2. Осы Келісімді іске асыру жөніндегі уәкілетті органдар өзгерген жағдайда Тараптар бір-бірін дипломатиялық арналар арқылы дереу хабардар етеді.

6-бап
Жылдық іске асыру жоспарлары

1. Осы Келісімді іске асыру мақсатында Тараптар бірлескен іс-шаралардың Жылдық іске асыру жоспарларын әзірлейді.
2. Жылдық іске асыру жоспарлары жүзеге асырылатын іс-шаралардың атауын, күнін, орнын, қаржылық аспектілерін, қатысушыларының санын және басқа да бөліктерін қамтиды.
3. Тараптардың уәкілетті органдары Тараптар мемлекеттерінің аумақтарында кезектесіп кездесулер өткізу форматында Жылдық іске асыру жоспарларының іс-шараларын жоспарлау және іске асыруды үйлестіру мақсатында жыл сайын келіссөздер өткізеді.

7-бап
Ақпарат және материалдық құралдар қауіпсіздігі

1. Тараптар осы Келісім шеңберінде берілетін немесе жасалған ақпаратты Тараптар мемлекеттерінің ұлттық заңнамаларына сәйкес қорғауды қамтамасыз етеді.
2. Ақпарат пен материалдық құралдар оларды берген Тараптың алдын ала жазбаша келісімінсіз жария етілмейді және үшінші тараппен алмасылмайды (үшінші Тарапқа берілмейді).
3. Осы Келісімнің ережелерін іске асыру барысында алынған ақпаратты Тараптардың бірі екінші Тараптың немесе кез келген үшінші тараптың мүддесіне қарсы қолданбайды.
4. Осы Келісімді іске асыру шеңберінде алынған немесе жасалған құпия ақпаратпен алмасу және оны қорғау тәртібі Тараптар арасындағы келісетін халықаралық шартта айқындалады.

8-бап

Юрисдикция

1. Шақырылған персонал және олардың асырауындағы адамдар, сондай-ақ шақыру бойынша білім алушылар қабылдаушы Тарап мемлекетінің аумағында болған кезеңде, оның ішінде олар кірген, тұрған және шыққан кезде қабылдаушы Тараптың ұлттық заңнамасына бағынады және оның юрисдикциясында болады. Қабылдаушы Тараптың юрисдикция қолданылған және үкімнің мазмұны жіберуші Тарап мемлекетінің заңнамасында көзделмеген жазаны көздеген жағдайларда, екі Тарап мемлекеттерінің ұлттық заңнамаларында көзделген немесе екі Тарап үшін қолайлы жаза түрі қолданылады.

2. Егер шақырылған персоналдың және олардың асырауындағы адамдардың, сондай-ақ шақыру бойынша білім алушылардың бірі ұсталған немесе тұтқындалған жағдайда, қабылдаушы Тарап жіберуші Тарапты болған жағдай туралы дереу хабардар етеді.

3. Егер шақырылған персоналдың және олардың асырауындағы адамдардың, сондай-ақ шақыру бойынша білім алушылардың кез келгені қабылдаушы Тарап мемлекетінің аумағында ресми тергеп-тексеруге немесе сотқа тап болған жағдайда, оған қабылдаушы Тарап мемлекетінің ұлттық заңнамасында көзделген, қабылдаушы Тараптың азаматтарына ұсынылатын қорғаудан кем болмауға тиіс барлық заңдық қорғау тәсілдеріне кепілдік беріледі.

4. Егер шақыру бойынша білім алушылар және шақырылған персонал қабылдаушы Тараптың заңнамасын бұзса, олардың қызметі тоқтатылуы мүмкін.

5. Шақыру бойынша білім алушылар және шақырылған персонал өздері жіберілетін бөлімшелердің, штабтар мен институттардың тәртіптік талаптарын орындауға тиіс.

6. Тәртіптік шаралар:

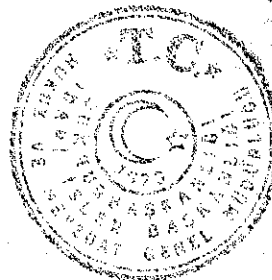
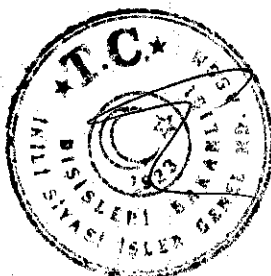
а) шақыру бойынша білім алушыларға қабылдаушы Тараптың ұлттық тәртіптік заңнамасына сәйкес тәртіптік шаралар қолданылады;

б) шақырылған персоналға жіберуші Тараптың ұлттық тәртіптік заңнамасына сәйкес тәртіптік шаралар қолданылады.

7. Қабылдаушы Тараптың уәкілетті әскери органдары өздерінің бағынысындағы шақырылған персоналға қызмет қажеттіліктеріне сәйкес бұйрықтар бере алады.

8. Командалық құрамның жіберуші Тараптың персоналына қатысты өз мемлекетінің тиісті әскери нормативтік құқықтық актілері мен тәртіптік заңнаманың ережелеріне сәйкес тәртіптік шаралар қолдануға өкілеттілігі бар.

9. Шақырылған персонал, олардың асырауындағылар немесе шақыру бойынша білім алушылар қабылдаушы Тарапқа қарсы бағытталған кез келген саяси акцияларға қатыспауға немесе кез келген іс-шаралар өткізбеуге тиіс.

9-бап
Шығындарды өтеу

1. Тараптар зиян немесе залал өрескел салғырттықтың немесе қасақана бұзушылықтың салдары болып табылған жағдайлардан басқа, осы Келісім шеңберінде қызметті жүзеге асыру процесінде келтірілген зиян немесе өз персоналының қаза тапқаны немесе адамдарға, мүлікке және қоршаған ортаға келтірілген мұндай зиян/залал үшін бір-бірінен шығындарды өтеуді талап етпейді.

2. Тараптар осындай жағдайдың себебі өрескел салғырттық немесе қасақана бұзушылық болып табылғанын не табылмағанын бірлесіп белгілейді/айқындайды.

10-бап
Әкімшілік мәселелер

1. Шақырылған персоналдың және олардың асырауындағы адамдардың, сондай-ақ шақыру бойынша білім алушылардың дипломатиялық иммунитеттері мен артықшылықтары болмайды.

2. Жіберуші тараптың шақырылған персоналын және шақыру бойынша білім алушыларын қабылдаушы Тарап осы Келісімде көзделмеген іс-шараларға тартпайды және олар қабылдаушы Тарап мемлекетінің аумағында туындайтын ішкі және сыртқы сипаттағы төтенше немесе жанжалды жағдайларды шешуге тартылмайды.

3. Шақыру бойынша білім алушылар және шақырылған персонал қабылдаушы Тараптың оларға тең адамдарына қатысты қолданылатын әкімшілік қағидаларға бағынады.

4. Егер осы Келісім шеңберінде қол қойылған басқа да халықаралық шарттарда өзгеше көзделмесе, жіберуші Тараптың әскери қызметшілері өздерінің ұлттық әскери киім нысанын киіп жүруге құқылы. Қабылдаушы Тарап лауазымдық міндеттерді іске асыру процесінде қызметті жүзеге асыру үшін қажетті жабдықтар ұсынады. Бұл ретте шақыру бойынша білім алушылар қабылдаушы Тарап ұсынған әскери киім нысанын киіп жүруге міндетті. Шақыру бойынша мұндай білім алушылар ажыратып-тану мақсатында жіберуші Тарап ұсынған әскери айырым белгілерін тағып жүре алады.

5. Жіберуші Тарап қажет болған жағдайда өз персоналын кері шақырып алу құқығын өзіне қалдырады. Қабылдаушы Тарап жіберуші Тараптың мұндай сұрау салуды алған жағдайда персоналдың қайтуын қамтамасыз ету үшін қажетті әкімшілік шараларды мүмкіндігінше тезірек қабылдайды.

6. Ерекше әкімшілік мәселелер осы Келісім шеңберінде қол қойылған басқа да халықаралық шарттарда айқындалады.

7. Шақырылған персонал кез келгені және олардың асырауындағы адамдар, сондай-ақ шақыру бойынша білім алушылар қабылдаушы Тараптың қағидалары шеңберінде офицерлер клубтары мен әскери сауда орындарына бара алады.

8. Шақырылған персоналдың, олардың асырауындағы адамдардың немесе шақыру бойынша білім алушылардың біреуі/өкілі қаза тапқан жағдайда қабылдаушы Тарап жіберуші Тарапты болған оқиға туралы хабардар етеді; суіектерді, өз мемлекетінің аумағына жақын халықаралық әуежайға тасымалдайды және дене жеткізілгенге дейін барлық қажетті шараларды, оның ішінде медициналық қорғау шараларын қабылдайды.

9. Шақырылған персонал және олардың асырауындағы адамдар, сондай-ақ шақыру бойынша білім алушылар қоршаған ортаға зиян келтіруі мүмкін іс-қимылдардан аулақ болады, қоршаған ортаның ластануына жол бермеуге барынша назар аударады және қабылдаушы Тараптың қағидаларын сақтайды.

10. Қабылдаушы Тарап ақыға/тегін негізде өзінің мүмкіндіктерін назарға ала отырып, өзаралық қағидат негізінде қабылдаушы Тарап мемлекетінің аумағында қызметін жүзеге асыру үшін қажетті көлік қызметтерін ұсыну бойынша түпкілікті шешім қабылдайды.

11. Даярлық және оқыту қабылдаушы Тарап мемлекетінің заңнамасына сәйкес жүзеге асырылады. Үлгермеушілігіне, тәртіп бұзуына байланысты, медициналық көрсеткіштер бойынша және басқа да себептермен даярлықты немесе оқуды жалғастыра алмайтын шақыру бойынша білім алушылар мен шақырылған персонал қабылдаушы Тарап мемлекетінің заңнамасында айқындалып қолданылатын рәсімдерге сәйкес даярлау және білім беру мекемелерінен шығарылуға тиіс. Егер Тараптар даярлықты жүзеге асыру кезінде өмір үшін қауіпті және арнайы білімді (ұшу даярлығы, оқ ату бойынша жаттығулар және т.б.) талап етуді қажет деп санаса, осы Келісім шеңберінде хаттамалар жасалуы мүмкін.

12. Шақырылған персоналды және шақыру бойынша білім алушыларды іріктеуді жіберуші Тарап қабылдаушы Тараптың өлшемшарттарына сәйкес жүзеге асырады.

11-бап

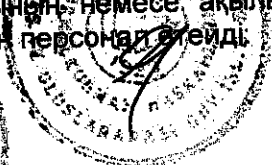
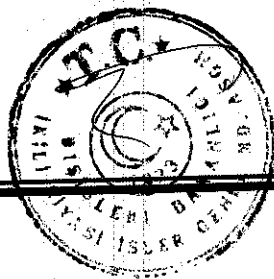
Медициналық қызметтер

1. Шақырылған персоналдың және шақыру бойынша білім алушылардың осы Келісім шеңберінде кез келген қызметті жүзеге асыру үшін денсаулық жағдайы жақсы болуға тиіс. Қабылдаушы Тарап олардың қанағаттанарлық медициналық жай-күйін көрсететін медициналық есепті сұрата алады.

2. Шақыру бойынша білім алушылардың зерттеп-қаралуының және емделуі бойынша көрсетілетін қызметтердің құны қабылдаушы Тарап мемлекетінің ұлттық заңнамасына сәйкес жабылады. Шақыру бойынша білім алушылардың емделуі бойынша сақтандыру медициналық сыйақыларын немесе шығыстарын қабылдаушы Тарап жабады.

3. Шақырылған персоналға және олардың асырауындағы адамдарға жедел медициналық көмек пен шұғыл стоматологиялық қызмет көрсетуді қабылдаушы Тарап тегін ұсынады. Шақырылған персоналға және олардың асырауындағы адамдарға жедел медициналық көмек пен шұғыл стоматологиялық қызмет көрсетуден басқа, медициналық зерттеп-қарау және емделу бойынша көрсетілетін қызметтер құны қабылдаушы Тарап мемлекетінің ұлттық заңнамасына сәйкес медициналық сақтандыру полисімен жабылады.

4. Қабылдаушы Тарап шақырылған персонал және олардың асырауындағы адамдар үшін сақтандыру сыйақыларын немесе ақылы медициналық қызметтерді өтеулі немесе өтеусіз негізде ұсыну туралы шешім қабылдайды. Қабылдаушы Тарап өтеулі негізде ұсыну туралы шешім қабылдаған жағдайда шақырылған персонал және олардың асырауындағы адамдар үшін сақтандыру сыйақыларын немесе ақылы медициналық қызметтер құнын жіберуші Тарап немесе шақырылған персонал өтейді.

12-бап Қаржылық мәселелер

1. Егер Тараптар өзгеше келіспесе, жіберуші Тарап осы Келісім шеңберінде ынтымақтастықты жүзеге асыруға тағайындалған шақырылған персоналға жабдықталым/жалақы, тұруын, тамақтануын, оны тасымалдауды, тәулікақы төлеуге және тағы басқа да қаржылық құқықтарына жауапты болады.

2. Бұл ретте қабылдаушы Тарап жіберуші Тараптың сұрау салуы бойынша оқу және даярлық үшін келген шақырылған персоналға және шақыру бойынша білім алушыларға төменде аталған қызметтерді ұсыну және оларды ұсыну шарттары туралы шешім қабылдайды:

а) шақыру бойынша білім алушылар үшін:

(1) тамақтану,

(2) тұру (қонақ үйде немесе қабылдаушы Тараптың қалауы бойынша өзге де объектіде),

(3) стипендия (шарттары мен мөлшерін қабылдаушы Тарап айқындайды),

(4) даярлық және оқу үшін ақы төлеу (толық, төмендетілген құны бойынша немесе тегін),

(5) киім-кешек жабдығы (қабылдаушы Тараптың бірдей студенттері үшін белгіленген нормалар бойынша),

(6) интернатура кезеңінде медициналық оқу орындарының алтыншы курс студенттеріне төленетін жалақы;

б) шақырылған персонал үшін:

(1) ай сайынғы жабдықталым (шарттары мен мөлшерін курс офицерлері мен сержанттарының әскери атақтарын ескере отырып, қабылдаушы Тарап айқындайды. Азаматтық персоналға төлейтін төлем мөлшерін олардың мәртебесіне сәйкес қабылдаушы Тарап белгілейді),

(2) даярлық және оқу үшін ақы төлеу (толық, төмендетілген құны бойынша немесе тегін),

(3) киім-кешек жабдығы (даярлау/білім беру мекемелерінде оқудан өтетін шақырылған персоналға киінетін қабылдаушы Тараптың бірдей офицерлері мен сержанттарына арналған нормалар бойынша),

(4) арнайы даярлықтан өтетін дәрігерлерге төлемді тоқтату.

3. Түркия Республикасында түрік тілі курстары (егер бұл мүмкін болса) және Қазақстан Республикасында қазақ/орыс тілдері курстары (егер бұл мүмкін болса) тегін ұсынылады. Көп шығынды талап ететін даярлық (мысалы, ұшу даярлығы, сүңгуірлер даярлығы, авариялық құтқару жүйесі шеңберіндегі даярлық және т.б.) толық құны бойынша ұсынылады.

4. Шақыру бойынша білім алушылар және шақырылған персонал қабылдаушы Тарап мемлекетінің аумағынан түпкілікті кеткен кезде өзінің борыштарын және өзінің асырауындағы адамдардың борыштарын дербес жабады. Шұғыл кеткен жағдайда шақыру бойынша білім алушылар мен шақырылған персоналдың және олардың асырауындағы адамдардың борыштарын қабылдаушы Тарап ұсынған және тиісті уәкілетті орган бекіткен шоттарға сәйкес жіберуші Тарап төлеуге тиіс.

5. Даярлау және оқыту шығындарын тиісті оқыту кезеңі аяқталысымен шот-фактураларды алғаннан кейін 60 күн ішінде қабылдаушы Тараптың уәкілетті органы айқындаған банк шотына соманы АҚШ долларымен аудару арқылы жіберуші Тарап төлейді (айлық немесе одан қысқа даярлық құны алдын ала төленеді).

6. Шақырылған персонал және олардың асырауындағы адамдар, сондай-ақ шақыру бойынша білім алушылар өздері кірген, болған және кеткен кезеңінде қабылдаушы Тарап мемлекетінің қолданыстағы салық заңнамасын сақтайды.

13-бап

Кедендік және паспорттық рәсімдер

1. Шақырылған персонал және олардың асырауындағы адамдар, сондай-ақ шақыру бойынша білім алушылар қабылдаушы Тарап мемлекетінің аумағында шетелдіктердің болуына және қозғалысына қатысты қабылдаушы Тарап мемлекетінің заңнамасын сақтайды.

2. Шақырылған персонал және олардың асырауындағы адамдар, сондай-ақ шақыру бойынша білім алушылар қабылдаушы Тарап мемлекетінің аумағына/аумағынан келуі және кетуі кезеңінде қабылдаушы Тараптың кедендік және паспорттық қағидаларын сақтайды. Бұл ретте қабылдаушы Тарап өз мемлекетінің заңнамасы шегінде барлық мүмкін болатын әкімшілік жеңілдіктерді ұсынады.

14-бап

Әуе транзиті

Тараптардың бірінің Қарулы Күштерінің әскери мүлкі мен әскери қызметшілерінің екінші Тарап мемлекетінің аумағы үстінен әуе кемесімен транзиті транзит мемлекетінің ұлттық заңнамасына сәйкес жүзеге асырылады.

15-бап

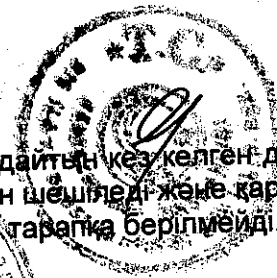
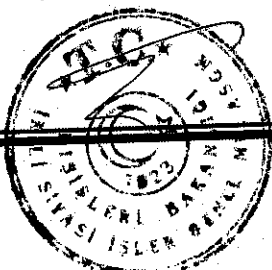
Басқа халықаралық шарттардан туындайтын міндеттемелер

Осы Келісімнің ережелері Тараптар мемлекеттері қатысушысы болып табылатын басқа халықаралық шарттардан туындайтын Тараптардың құқықтары мен міндеттемелеріне әсер етпейді және басқа мемлекеттердің мүдделеріне, қауіпсіздігі мен аумақтық тұтастығына қарсы қолданылмайды.

16-бап

Дауларды шешу

Осы Келісімді іске асыру немесе түсіндіру бойынша туындайтын кез келген дау Тараптар арасындағы консультациялар мен келіссөздер жолымен шешіледі және қарау үшін ұлттық немесе халықаралық сотқа немесе кез келген үшінші тарапқа берілмейді.

17-бап
Өзгерістер және толықтырулар

Осы Келісімге Тараптардың өзара келісуі бойынша оның ажырамас бөлігі болып табылатын, жекелеген хаттамалармен рәсімделетін және осы Келісімнің 18-бабында көзделген тәртіппен күшіне енетін өзгерістер мен толықтырулар енгізілуі мүмкін.

18-бап
Күшіне ену, қолданылу мерзімі және қолданысын тоқтату

1. Осы Келісім белгісіз мерзімге жасалады және Тараптардың оның күшіне енуі үшін қажетті мемлекетшілік рәсімдерді орындағаны туралы соңғы жазбаша хабарламаны дипломатиялық арналар арқылы алған күннен бастап күшіне енеді.

2. Кез келген Тарап өзінің осындай ниеті туралы жазбаша хабарламаны басқа Тарапқа дипломатиялық арналар арқылы жіберу жолымен кез келген уақытта осы Келісімнің қолданысын тоқтатуы мүмкін. Келісімнің қолданысы осындай хабарламаны алған күннен бастап 90 (тоқсан) күн ішінде тоқтатылады.

3. Осы Келісімнің қолданысын тоқтату іске асырылып жатқан бағдарламалар мен іс-шараларға әсер етпейді.

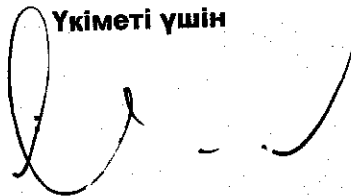
4. Осы Келісім күшіне енген күннен бастап 1994 жылғы 8 тамыздағы Түрік Республикасының Үкіметі мен Қазақстан Республикасының Үкіметі арасындағы әскери ғылым, техника және білім беру саласындағы ынтымақтастық туралы келісім және 1993 жылғы 23 ақпандағы Түрік Республикасының Үкіметі мен Қазақстан Республикасының Үкіметі арасындағы әскери білім саласындағы ынтымақтастық туралы келісім өз қолданысын тоқтатады.

2018 жылғы «13» қыркүйекте Анкара қаласында түрік, қазақ, орыс және ағылшын тілдерінде екі түпнұсқа данада жасалды әрі барлық мәтіндер тең түпнұсқалы болып табылады. Мәтіндер арасында алшақтықтар болған жағдайда Тараптар ағылшын тіліндегі мәтінге жүгінеді.

Түркия Республикасының

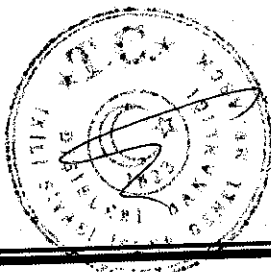
Үкіметі үшін

Қолы

Аты-жөні : Хулуси АКАР

Лауазымы : Ұлттық қорғаныс министрі

Қазақстан Республикасының

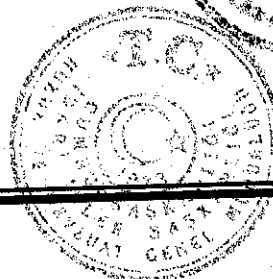
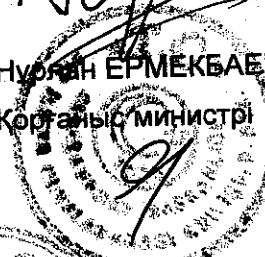
Үкіметі үшін

Қолы

Аты-жөні : Нұржан ЕРМЕКБАЕВ

Лауазымы : Қорғаныс министрі

СОГЛАШЕНИЕ МЕЖДУ ПРАВИТЕЛЬСТВОМ ТУРЕЦКОЙ РЕСПУБЛИКИ И ПРАВИТЕЛЬСТВОМ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН О ВОЕННОМ СОТРУДНИЧЕСТВЕ

Правительство Турецкой Республики и Правительство Республики Казахстан, далее именуемые «Сторона» или «Стороны»,

подтверждая свою приверженность целям и принципам Устава Организации Объединенных Наций,

основываясь на общепризнанных нормах и принципах международного права и принимая во внимание международные обязательства двух государств,

стремясь к долгосрочному военному сотрудничеству, основанному на взаимном уважении, доверии и учете интересов двух государств,

согласились о нижеследующем:

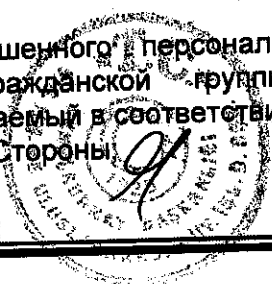
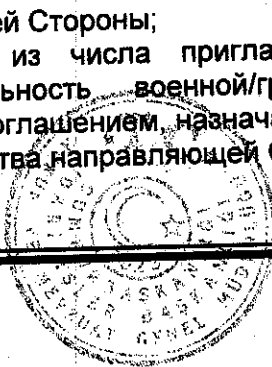
Статья 1 Цели

Целями настоящего Соглашения являются дальнейшее развитие военного сотрудничества на основе принципов равноправия и взаимной выгоды между Сторонами.

Статья 2 Определения

Определения, используемые в настоящем Соглашении, имеют следующее значение:

- 1) направляющая Сторона – Сторона, которая направляет персонал, материальные средства и технику на территорию государства принимающей Стороны в целях реализации настоящего Соглашения;
- 2) принимающая Сторона – Сторона, на территории государства которой размещаются персонал, материальные средства и техника направляющей Стороны в целях реализации настоящего Соглашения;
- 3) приглашенный персонал – военнослужащие или гражданский персонал вооруженных сил, направляемые одной из Сторон на территорию государства другой Стороны в целях реализации настоящего Соглашения;
- 4) обучаемый по приглашению – обучающийся, направляемый направляющей Стороной в военные учебные заведения принимающей Стороны или другие образовательные учреждения, определенные направляющей Стороной, принадлежащий к вооруженным силам принимающей Стороны;
- 5) иждивенцы – супруги и дети приглашенного персонала, на иждивении которого или которой они находятся в соответствии с национальным законодательством государства направляющей Стороны;
- 6) старший персонал – старший из числа приглашенного персонала, уполномоченный координировать деятельность военной/гражданской группы, направленной в соответствии с настоящим Соглашением, назначаемый в соответствии с национальным законодательством государства направляющей Стороны.

7) грант – дарение либо передача благ или услуг, либо их предоставление без требования оплаты взамен;

8) услуги – предоставление подготовки, технических данных, технического обслуживания и ремонта, спасательных работ (в случае чрезвычайных происшествий), консультаций, различных видов вооружения и военной техники, сооружений и земельных участков, основанное на согласии между Сторонами;

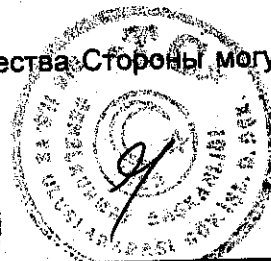
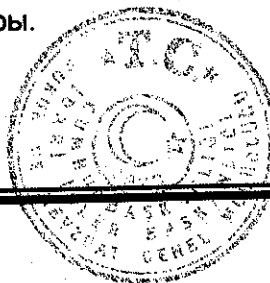
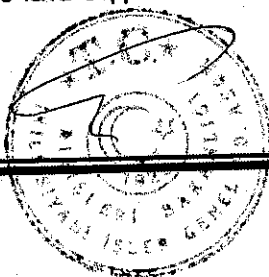
9) материально-техническое и тыловое обеспечение – продажа, дарение, передача, предоставление и обмен материальным обеспечением и услугами.

Статья 3 Сферы военного сотрудничества

Сотрудничество между Сторонами включает следующие сферы:

1. Военная подготовка и обучение:
 - 1) подготовка, обучение и курсы в военных учебных заведениях, центрах подготовки и обучения, других образовательных учреждениях, определенных принимающей Стороной;
 - 2) подготовка без отрыва от работы в подразделениях, штабах и учреждениях;
 - 3) взаимный/односторонний обмен обучаемыми по приглашению/приглашенным персоналом между образовательными и подготовительными учреждениями или предоставление консультативных услуг;
 - 4) взаимные визиты и обмен знаниями в целях усовершенствования подготовки и обучения.
2. Совместные учения и подготовка.
3. Оборонная промышленность.
4. Визиты между Вооруженными Силами.
5. Военная разведка.
6. Материально-техническое и тыловое обеспечение, предоставление грантов.
7. Военная медицина и услуги здравоохранения.
8. Связь, электроника, информационные системы и кибербезопасность.
9. Миротворческие операции, гуманитарная помощь.
10. Системы военного законодательства.
11. Картография, гидрография, топогеодезическое и навигационное обеспечение.
12. Охрана и защита окружающей среды.
13. Ядерная, радиационная, химическая и биологическая защита.
14. Гидрометеорология.
15. Обмен военным персоналом и подразделениями.
16. Военные научные и технические исследования.
17. Социальные, спортивные и культурные мероприятия.
18. Защита от мин и самодельных взрывных устройств.
19. Операции по оказанию помощи при стихийных бедствиях.
20. Военная история, архивы, публикации и музеи.
21. Обмен информацией и опытом в области прав человека и социального обеспечения военнослужащих.

В целях реализации отдельных сфер военного сотрудничества Стороны могут заключать отдельные международные договоры.

Статья 4 Формы сотрудничества

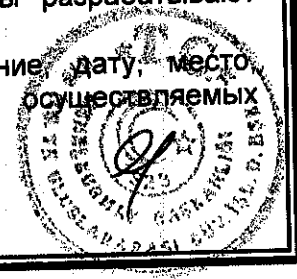
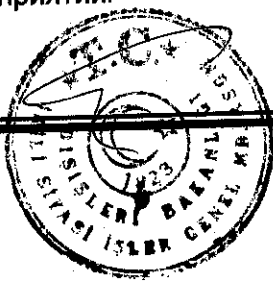
1. Стороны осуществляют сотрудничество в следующих формах:
 - 1) встречи и визиты министров обороны, начальников генеральных штабов и их заместителей или других официальных лиц, уполномоченных Сторонами;
 - 2) обмен опытом и информацией между экспертами обеих Сторон по различным сферам сотрудничества;
 - 3) организация подготовки, обучения и курсов на бесплатной основе, по льготной или полной цене в военных подразделениях, штабах и учреждениях;
 - 4) сотрудничество между аналогичными военными учреждениями;
 - 5) организация совместных дискуссий, консультаций и встреч, а также участие в курсах, симпозиумах и конференциях;
 - 6) участие в военных учениях, в том числе учениях по стрельбе; участие в таких учениях в качестве наблюдателей, организация совместных учений;
 - 7) обмен информацией и материалами по подготовке;
 - 8) предоставление взаимного материально-технического и тылового обеспечения, обмен военным имуществом, материальными средствами и услугами на основе гранта или в обмен на оплату;
 - 9) участие в образовательных проектах, подготовке без отрыва от работы, курсах повышения квалификации.
2. В случае выхода из строя безвозмездно переданных материальных средств, принимающая Сторона письменно уведомляет направляющую Сторону в рамках настоящего Соглашения.

Статья 5 Уполномоченные органы

1. Уполномоченными органами по реализации настоящего Соглашения являются:
 - от Правительства Турецкой Республики – Генеральный штаб Турецкой Республики;
 - от Правительства Республики Казахстан – Министерство обороны Республики Казахстан.
2. В случае изменения уполномоченных органов по реализации настоящего Соглашения, Стороны незамедлительно уведомляют друг друга по дипломатическим каналам.

Статья 6 Годовые планы сотрудничества

1. В целях реализации настоящего Соглашения Стороны разрабатывают Годовые планы сотрудничества.
2. Годовые планы сотрудничества содержат наименование, дату, место, финансовые аспекты, количество участников и другие детали осуществляемых мероприятий.

3. Уполномоченные органы Сторон ежегодно проводят переговоры в целях планирования и координации реализации мероприятий сотрудничества в формате встреч поочередно на территориях государств Сторон.

Статья 7

Безопасность информации и материальных средств

1. Стороны обеспечивают защиту информации, передаваемой или образованной в рамках настоящего Соглашения, в соответствии с национальным законодательством государств Сторон.

2. Информация и материальные средства не разглашаются и не обмениваются (не передаются) третьей стороне без предварительного письменного согласия Стороны, их передавшей.

3. Информация, полученная в ходе реализации положений настоящего Соглашения, не используется одной из Сторон против интересов другой Стороны или любой третьей стороны.

4. Порядок обмена и защиты секретной информации, полученной или созданной в рамках реализации настоящего Соглашения, определяется отдельным международным договором между Сторонами.

Статья 8

Юрисдикция

1. Приглашенный персонал и их иждивенцы, а также обучаемые по приглашению подчиняются национальному законодательству и находятся под юрисдикцией принимающей Стороны в период их нахождения на территории государства принимающей Стороны, в том числе при их въезде, проживании и выезде. В случаях, когда применяется юрисдикция принимающей Стороны и содержание приговора предусматривает наказание, не предусмотренное законодательством государства направляющей Стороны, применяется тот вид наказания, который предусмотрен национальным законодательством государств обеих Сторон или приемлем для обеих Сторон.

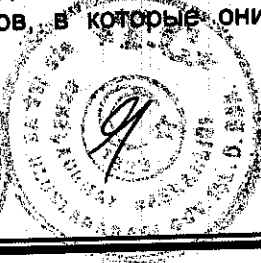
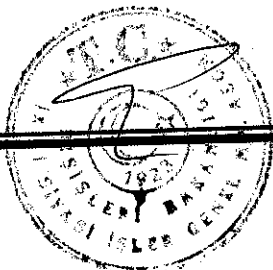
2. В случае, если кто-либо из приглашенного персонала и их иждивенцев, а также обучаемых по приглашению задержан или арестован, принимающая Сторона незамедлительно уведомляет о случившемся направляющую Сторону.

3. В случае, если любой из приглашенного персонала и их иждивенцев, а также обучаемых по приглашению столкнется с официальным расследованием или судом на территории государства принимающей Стороны, ему гарантируются все предусмотренные национальным законодательством государства принимающей Стороны способы юридической защиты, которая должна быть не меньше защиты, предоставляемой гражданам принимающей Стороны.

4. Деятельность обучаемых по приглашению и приглашенного персонала может быть прекращена, если они нарушат законодательство государства принимающей Стороны.

5. Обучаемые по приглашению и приглашенный персонал должны выполнять дисциплинарные требования подразделений, штабов и институтов, в которые они направляются.

6. Дисциплинарные меры:

а) к обучаемым по приглашению применяются дисциплинарные меры в соответствии с национальным дисциплинарным законодательством государства принимающей Стороны;

б) к приглашенному персоналу применяются дисциплинарные меры в соответствии с национальным дисциплинарным законодательством государства направляющей Стороны.

7. Уполномоченные военные органы принимающей Стороны могут отдавать приказы приглашенному персоналу, находящемуся в их подчинении, в соответствии с потребностями службы.

8. Командный состав имеет полномочия применять дисциплинарные меры в отношении персонала направляющей Стороны согласно положениям, соответствующих военных нормативно-правовых актов и дисциплинарного законодательства своего государства.

9. Приглашенный персонал, их иждивенцы или обучаемые по приглашению не должны принимать участие в любых политических акциях или проводить любые мероприятия, направленные против принимающей Стороны.

Статья 9 Возмещение убытков

1. Стороны не требуют возмещения убытков друг от друга за причиненный вред или гибель их персонала или за вред/ущерб, причиненные лицам, имуществу и окружающей среде в процессе осуществления деятельности в рамках настоящего Соглашения, кроме случаев, когда такой вред или ущерб являются результатом грубой халатности или умышленного нарушения.

2. Стороны совместно устанавливают/определяют, явились ли причиной такой ситуации грубая халатность или умышленное нарушение.

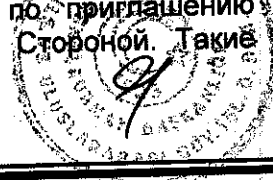
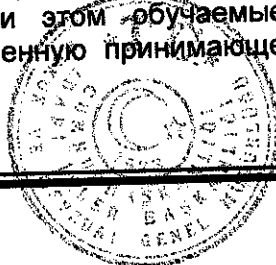
Статья 10 Административные вопросы

1. Приглашенный персонал и их иждивенцы, а также обучаемые по приглашению не обладают дипломатическими иммунитетами и привилегиями.

2. Приглашенный персонал и обучаемые по приглашению направляющей Стороны не привлекаются принимающей Стороной на мероприятия, не предусмотренные настоящим Соглашением, и не привлекаются к разрешению чрезвычайных или конфликтных ситуаций внутреннего и внешнего характера, возникающих на территории государства принимающей Стороны.

3. Обучаемые по приглашению и приглашенный персонал подчиняются тем же административным правилам, которые применяются по отношению к равным им лицам принимающей Стороны.

4. Военнослужащие направляющей Стороны имеют право носить их национальную военную форму, если иное не предусмотрено в других международных договорах, подписанных в рамках настоящего Соглашения. Принимающая Сторона предоставляет необходимое снаряжение для осуществления деятельности в процессе реализации должностных обязанностей. При этом обучаемые по приглашению обязаны носить военную форму, предоставленную принимающей Стороной. Такие

обучаемые по приглашению с целью распознавания могут носить военные знаки отличия, предоставленные направляющей Стороной.

5. Направляющая Сторона оставляет за собой право отозвать свой персонал в случае необходимости. Принимающая Сторона как можно скорее предпринимает необходимые административные меры для обеспечения возвращения персонала, в случае получения такого запроса направляющей Стороны.

6. Исключительные административные вопросы определяются в других международных договорах, подписанных в рамках настоящего Соглашения.

7. Любой из приглашенного персонала и их иждивенцев, а также обучаемые по приглашению могут посещать офицерские клубы и военторги в рамках правил принимающей Стороны.

8. В случае гибели кого-либо/представителя из приглашенного персонала, их иждивенцев или обучаемого по приглашению, принимающая Сторона уведомляет о случившемся направляющую Сторону, транспортирует останки в ближайший международный аэропорт на территории своего государства и предпринимает другие необходимые меры, в том числе меры медицинской защиты, до тех пор, пока тело не будет перевезено.

9. Приглашенный персонал и их иждивенцы, а также обучаемые по приглашению избегают действий, которые могут нанести вред окружающей среде, уделяют предельное внимание предотвращению загрязнения окружающей среды и соблюдают правила принимающей Стороны.

10. Принимающая Сторона принимает окончательное решение по предоставлению транспортных услуг, необходимых для осуществления деятельности на территории государства принимающей Стороны на основе принципа взаимности, принимая во внимание свои возможности, за оплату/на бесплатной основе.

11. Подготовка и обучение осуществляются в соответствии с национальным законодательством государства принимающей Стороны. Обучаемые по приглашению и приглашенный персонал, которые не могут продолжать подготовку или обучение в связи с неуспеваемостью, нарушением дисциплины, по медицинским показателям и другим причинам, должны быть исключены из подготовительных и образовательных учреждений в соответствии с применимыми процедурами, определенными национальным законодательством государства принимающей Стороны. Если Стороны сочтут необходимым, при осуществлении подготовки, опасной для жизни и требующей специальных знаний (летная подготовка, упражнения по стрельбе и т.п.), могут быть заключены протоколы в рамках настоящего Соглашения.

12. Отбор приглашенного персонала и обучаемых по приглашению осуществляется направляющей Стороной в соответствии с критериями принимающей Стороны.

Статья 11 Медицинские услуги

1. Приглашенный персонал и обучаемые по приглашению должны иметь хорошее состояние здоровья для осуществления любой деятельности в рамках настоящего Соглашения. Принимающая Сторона может запросить медицинский отчет, отражающий их удовлетворительное медицинское состояние.

2. Стоимость обследования и услуг по лечению обучаемых по приглашению покрывается в соответствии с национальным законодательством государства принимающей Стороны. Страховые медицинские премии или расходы по лечению обучаемых по приглашению покрываются принимающей Стороной.

3. Скорая медицинская помощь и неотложное стоматологическое обслуживание приглашенного персонала и их иждивенцев предоставляются бесплатно принимающей Стороной. Стоимость медицинского обследования и услуг по лечению приглашенного персонала и их иждивенцев, кроме скорой медицинской помощи и неотложного стоматологического обслуживания, покрывается медицинским страховым полисом в соответствии с национальным законодательством государства принимающей Стороны.

4. Принимающая Сторона принимает решение о предоставлении страховых премий или платных медицинских услуг для приглашенного персонала и их иждивенцев на возмездной или безвозмездной основе. В случае принятия решения принимающей Стороной о предоставлении на возмездной основе, стоимость страховых премий или платных медицинских услуг для приглашенного персонала и их иждивенцев возмещается направляющей Стороной или приглашенным персоналом.

Статья 12 Финансовые вопросы

1. Направляющая Сторона несет ответственность за выплату довольствия/зарплат, проживание, питание, транспортировку, суточные и другие финансовые права приглашенного персонала, назначенного осуществлять сотрудничество в рамках настоящего Соглашения, если иное не согласовано Сторонами.

2. При этом, по запросу направляющей Стороны принимающая Сторона принимает решение о предоставлении нижепоименованных услуг и условий их предоставления приглашенному персоналу и обучаемым по приглашению, прибывшим для обучения и подготовки:

а) для обучаемых по приглашению:

(1) питание,

(2) проживание (в гостевом доме или ином объекте по усмотрению принимающей Стороны),

(3) стипендия (условия и размер определяются принимающей Стороной),

(4) оплата за подготовку и обучение (по полной, сниженной стоимости или бесплатно),

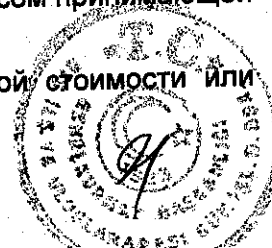
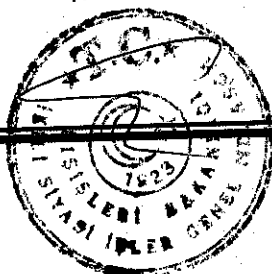
(5) вещевое довольствие (по нормам, установленным для равнозначных студентов принимающей Стороны),

(6) зарплата, выплачиваемая студентам шестого курса медицинских учебных заведений в период их интернатуры;

б) для приглашенного персонала:

(1) ежемесячное довольствие (условия и размеры определяются принимающей Стороной с учетом воинского звания офицеров курса и сержантов, размеры выплат гражданскому персоналу устанавливаются в соответствии с их статусом принимающей Стороной),

(2) оплата за подготовку и обучение (по полной, сниженной стоимости или бесплатно),

(3) вещевое довольствие (по нормам для равнозначных офицеров и сержантов принимающей Стороны, которая одевает только приглашенный персонал, проходящий обучение в подготовительных/образовательных учреждениях),

(4) отмена оплаты докторам, проходящим специальную подготовку.

3. Курсы турецкого языка в Турецкой Республике (если это возможно), и курсы казахского/русского языка в Республике Казахстан (если это возможно) предоставляются бесплатно. Подготовка, требующая больших затрат (как например летная подготовка, водолазная подготовка, подготовка в рамках системы аварийного спасания и т.п.), предоставляется по полной стоимости.

4. Обучаемые по приглашению и приглашенный персонал самостоятельно покрывают свои долги и долги их иждивенцев при окончательном выезде с территории государства принимающей Стороны. В случае срочного выезда долги обучаемых по приглашению и приглашенного персонала и их иждивенцев должны быть оплачены направляющей Стороной в соответствии со счетами, предоставленными принимающей Стороной и утвержденными соответствующим уполномоченным органом.

5. Затраты на подготовку и обучение оплачиваются направляющей Стороной путем перечисления суммы в долларах США на банковский счет, определенный уполномоченным органом принимающей Стороны, в течение 60 дней после получения счетов-фактур по окончании соответствующего периода обучения (стоимость месячной или более короткой подготовки оплачивается заранее).

6. Приглашенный персонал и их иждивенцы, а также обучаемые по приглашению соблюдают действующее налоговое законодательство государства принимающей Стороны в период их въезда, нахождения и выезда.

Статья 13

Таможенные и паспортные процедуры

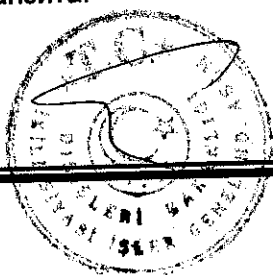
1. Приглашенный персонал и их иждивенцы, а также обучаемые по приглашению соблюдают законодательство государства принимающей Стороны относительно пребывания и передвижения иностранцев на территории государства принимающей Стороны.

2. Приглашенный персонал и их иждивенцы, а также обучаемые по приглашению соблюдают таможенные и паспортные правила принимающей Стороны в период их въезда и выезда на территорию/из территории государства принимающей Стороны. При этом принимающая Сторона предоставляет все возможные административные льготы в пределах законодательства своего государства.

Статья 14

Воздушный транзит

Транзит воздушным судном военного имущества и военнослужащих Вооруженных Сил одной из Сторон над территорией государства другой Стороны осуществляется в соответствии с национальным законодательством государства транзита.

Статья 15
Обязательства, вытекающие из других международных договоров

Положения настоящего Соглашения не влияют на права и обязательства Сторон, вытекающие из других международных договоров, участниками которых являются государства Сторон, и не используются против интересов, безопасности и территориальной целостности других государств.

Статья 16
Разрешение споров

Любой спор, возникающий по реализации или толкованию настоящего Соглашения, разрешается путем консультаций и переговоров между Сторонами, и не передается для разрешения ни в какой национальный или международный суд, или любой третьей стороне.

Статья 17
Изменения и дополнения

По взаимному согласию Сторон в настоящее Соглашение могут быть внесены изменения и дополнения, являющиеся его неотъемлемыми частями, которые оформляются отдельными протоколами и вступают в силу в порядке, предусмотренном статьей 18 настоящего Соглашения.

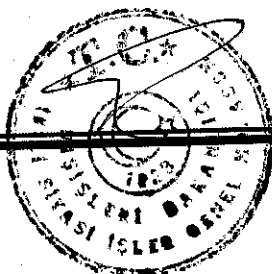
Статья 18
Вступление в силу, срок действия и прекращение действия

1. Настоящее Соглашение заключается на неопределенный срок, и вступает в силу с даты получения по дипломатическим каналам последнего письменного уведомления о выполнении Сторонами внутригосударственных процедур, необходимых для его вступления в силу.

2. Любая из Сторон может в любое время прекратить действие настоящего Соглашения путем направления другой Стороне по дипломатическим каналам письменного уведомления о таком своем намерении. Соглашение прекращает свое действие по истечению 90 (девяносто) дней со дня получения такого уведомления.

3. Прекращение действия настоящего Соглашения не влияет на реализуемые программы и мероприятия.

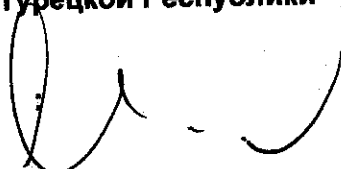
4. С даты вступления в силу настоящего Соглашения Соглашение о сотрудничестве между Правительством Турецкой Республики и Правительством Республики Казахстан в области военной науки, техники и образования от 8 августа 1994 года и Соглашение между и Правительством Турецкой Республики и Правительством Республики Казахстан о сотрудничестве в области военного образования от 23 февраля 1993 года прекращают свое действие.

Совершено в городе Анкара «13» сентября 2018 года в двух подлинных экземплярах, каждый на турецком, казахском, русском и английском языках, причем все тексты являются равно аутентичными. В случае расхождения между текстами, Стороны обращаются к тексту на английском языке.

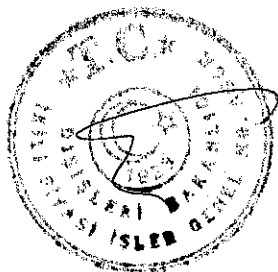
**За Правительство
Турецкой Республики**

Подпись :

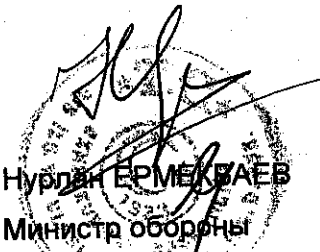
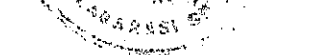
Имя : Хулуси АКАР

Должность : Министр национальной
обороны

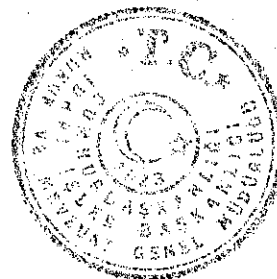
**За Правительство
Республики Казахстан**

Подпись :

Имя : Нурлан ЕРМЕКБАЕВ

Должность : Министр обороны

**AGREEMENT BETWEEN
THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF TURKEY AND
THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN
ON MILITARY COOPERATION**

The Government of the Republic of Turkey and the Government of the Republic of Kazakhstan, hereinafter referred to as the "Party" or the "Parties";

Confirming their commitment to the aims and principles of the Charter of the United Nations,

Basing on the generally recognised norms and principles of international law and taking into account international commitments of both states,

Striving for long-term military cooperation based on mutual respect, trust and consideration of the interests of both states,

Have agreed upon the following:

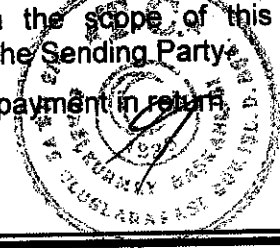
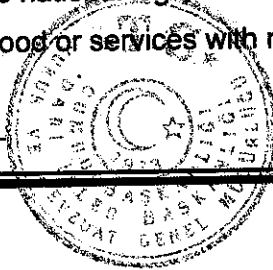
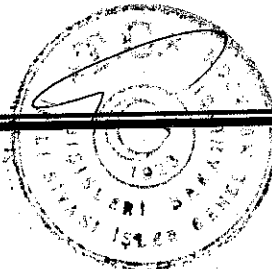
**ARTICLE I
PURPOSE**

The purpose of this Agreement is to further develop military cooperation based on the principles of equality and mutual benefit between the Parties.

**ARTICLE II
DEFINITIONS**

The definitions used in this Agreement shall have the following meanings:

1. **"Sending Party"** means the Party sending personnel, material and equipment to the territory of the Receiving Party for the implementation of this Agreement,
2. **"Receiving Party"** means the Party hosting in its territory the personnel, material and equipment of the Sending Party for implementation of this Agreement.
3. **"Guest Personnel"** means the military personnel or the civilian persons who are the members of armed forces and sent by one Party to the territory of the other Party for the implementation of this Agreement.
4. **"Guest Student"** refers to the student sent by the Sending Party to the Receiving Party's military schools or other educational institutions determined by the Receiving Party and assigned to Sending Party's Armed Forces.
5. **"Dependents"** means the spouse and children of the Guest Personnel whom he or she is responsible for looking after in accordance with national legislation of the Sending Party.
6. **"Senior Personnel"** means the senior person among the Guest Personnel authorized to supervise the activities of the military/civilian group sent within the scope of this Agreement and appointed in accordance with the national legislation of the Sending Party.
7. **"Grant"** means donation or transfer of a good or services with no payment in return.

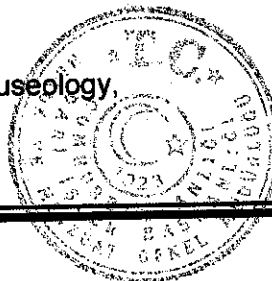
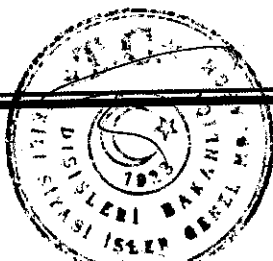
8. **"Services"** means based on an agreement between Parties provision of training, technical data, maintenance, fixing, rescue (in case of emergency), counselling support and allocation of every type of military vessels, weapons, equipment, buildings and land.

9. **"Logistical Support"** includes sale, grant, transfer, allocation and exchange of supplies and services.

ARTICLE III FIELDS OF MILITARY COOPERATION

The Cooperation between the Parties shall include the following fields:

1. Military training and education:
 - a. Training, education and courses at military schools, training and education centres, other educational institutions determined by Receiving Party,
 - b. On-the-job training at units, headquarters and institutions,
 - c. Exchange of Guest Student/Guest Personnel mutually/unilaterally between educational and training institutions or consultancy,
 - d. Mutual contact visits and exchange of knowledge for the improvement of training and education.
2. Joint exercises and trainings,
3. Defence industry,
4. Military visits,
5. Military intelligence,
6. Logistic cooperation, Grant and Logistical Support,
7. Military medical and health services,
8. Communications, electronics, information systems and cyber defence,
9. Peacekeeping, humanitarian aid operations,
10. Military law systems,
11. Mapping, hydrography, topography and navigation,
12. Environmental safety and environmental protection,
13. Nuclear, radiation, biological and chemical protection,
14. Hydrometeorology,
15. Exchange of military personnel and units,
16. Military scientific and technological research areas,
17. Social, sports and cultural activities,
18. Defence against mines and improvised explosive devices,
19. Natural Disaster Relief Operation,
20. Military history, archives, publication and museology,

21. Sharing information and experience on personal rights and social facilities in military service.

With the aim of implementing specific fields of military cooperation, Parties may conclude separate international agreements.

ARTICLE IV FORMS OF COOPERATION

1. The Parties shall cooperate in the following forms:

- a. Meetings and visits of the Ministers of Defence, Chiefs of General Staff and their deputies or other officials authorized by the Parties,
- b. Exchanging of experience and information between the experts of both Parties in various fields of activities,
- c. Organizing training, education or courses free of charge or at reduced charges or at normal cost in military units, headquarters and institutions,
- d. Contacts between similar military institutions,
- e. Organizing joint discussions, consultations and meetings, and participating in courses, symposiums and conferences,
- f. Participating in military exercises including real firing exercises; participating in these military exercises as observers; organizing joint exercises,
- g. Exchange of information and training materials,
- h. Providing mutual logistical support and exchanging munitions, materials and services in the form of grants or in return for payment,
- i. Participation in education projects, on-the-job trainings, career development courses.

2. In case of denial service in donated materials, Receiving Party will declare to Sending Party in written notice within the scope of this Agreement.

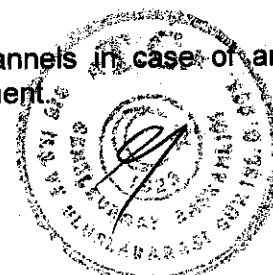
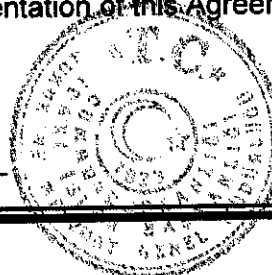
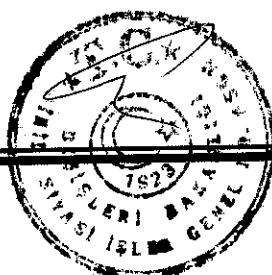
ARTICLE V COMPETENT AUTHORITIES

1. The competent authorities for the implementation of this Agreement are:

For the Government of the Republic of Turkey: The General Staff of the Republic of Turkey,

For the Government of the Republic of Kazakhstan: Ministry of Defence of the Republic of Kazakhstan.

2. Parties immediately notify each other through diplomatic channels in case of any change of competent authorities for the implementation of this Agreement.

ARTICLE VI ANNUAL IMPLEMENTATION PLANS

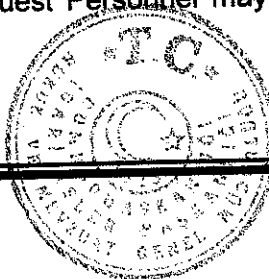
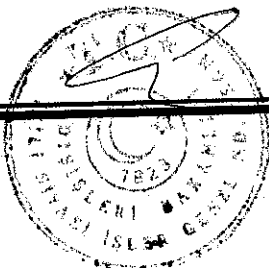
1. The Parties shall prepare Annual Implementation Plans for joint activities for implementation of this Agreement.
2. The Annual Implementation Plans shall include the name, date, place, financial aspects, number of participants and other details of the activities to be carried out.
3. Competent authorities of the Parties shall annually conduct negotiations with the aim to planning and coordinating the implementation of activities of the Annual Implementation Plan in military meetings alternately in the territory of the Parties.

ARTICLE VII SECURITY OF INFORMATION AND MATERIAL

1. The Parties shall ensure protection of the information provided or generated in the framework of this Agreement in accordance with national legislation of the Parties.
2. The information and material shall not be disclosed to or shared with (or transferred to) a third party without prior written consent of the Party providing them.
3. The information obtained during implementation of the provisions of this Agreement shall not be used by either Party against the interests of the other Party or any third Party.
4. Exchange and protection of the classified information and material, provided or produced in the framework of this Agreement, shall be carried out in separate international agreement between the Parties.

ARTICLE VIII LEGAL MATTERS

1. Guest Personnel and their Dependents and Guest Student shall be subject to the national legislation of the Receiving Party during their presence in the territory of the Receiving Party including their entry, stay and exit. In cases where the jurisdiction of the Receiving Party is applied and the content of the verdict envisages a penalty which is not contained in the national legislation of the Sending Party, a type of penalty which is contained in the legislation of both Parties or suitable for both States shall be applied.
2. In the event that any of the Guest Personnel and their Dependents and Guest Student are detained or arrested, the Receiving Party shall promptly inform the Sending Party of the situation.
3. In the event that any of the Guest Personnel and their Dependents and Guest Student faces a legal investigation or trial in the territory of the Receiving Party, he or she shall be entitled to all legal protection foreseen by the national legislation of the Receiving Party which shall be no less than the one enjoyed by the nationals of the Receiving Party.
4. The activities of the Guest Student and Guest Personnel may be terminated if they violate the laws of the Receiving Party.

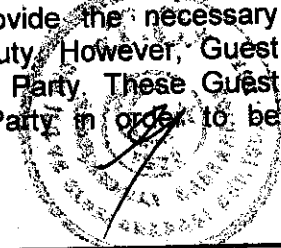
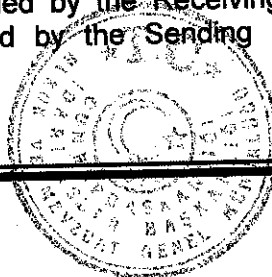
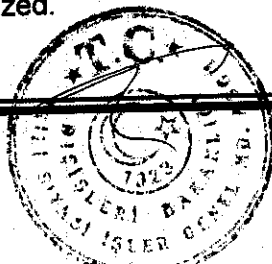
5. Guest Students and Guest Personnel shall obey the disciplinary rules in the units, headquarters and institutions they are assigned to.
6. For disciplinary penalties:
 - a. The Guest Students shall be subject to the national disciplinary legislation of the Receiving Party;
 - b. The Guest Personnel shall be subject to the national disciplinary legislation of the Sending Party.
7. The competent military authorities of the Receiving Party may give orders to the Guest Personnel under their command as required by the duty.
8. Senior Personnel shall be authorized to apply disciplinary measures on Sending Party personnel in accordance with the provisions of their respective military service laws and disciplinary laws of its state.
9. The Guest Personnel, their Dependents or Guest Students shall not engage in any political activity or conduct any activities against the Receiving Party.

ARTICLE IX COMPENSATION CLAIMS

1. The Parties shall not claim compensation from each other for the injury or death of their personnel or for the damages/losses inflicted on individuals, goods and environment in the course of the performance of the activities under this Agreement except where such damage or loss resulted from gross negligence or intentional misconduct.
2. The Parties shall jointly determine whether or not such a situation has arisen out of gross negligence or intentional misconduct.

ARTICLE X ADMINISTRATIVE MATTERS

1. Guest Personnel and their Dependents and Guest Student shall not enjoy diplomatic immunities and privileges.
2. The Guest Student or Guest Personnel of the Sending Party shall not be used by the Receiving Party in any other areas of activity not provided for in this Agreement, nor shall they be involved in the resolution of any internal and external emergency or conflict situations occurring in the territory of the Receiving Party.
3. The Guest Student and Guest Personnel shall be subject to the same administrative applications as their counterparts in the Receiving Party.
4. The military personnel of the Sending Party shall have the right to wear their own national uniform unless otherwise provided in other international agreements signed within the framework of this Agreement. The Receiving Party shall provide the necessary equipment needed for the performance of an activity during the duty. However, Guest Students must wear the military uniform provided by the Receiving Party. These Guest Students may attach military symbols provided by the Sending Party in order to be recognized.

5. The Sending Party reserves the right to call back its personnel when it deems necessary. The Receiving Party shall take the necessary administrative measures as soon as possible to ensure the return of the personnel concerned when it receives such a request from the Sending Party.
6. Exceptional administrative matters shall be specified in other international agreements signed within the framework of this Agreement.
7. All the Guest Personnel and their Dependents may benefit from the officers' clubs and military commissaries within the framework of the regulations of the Receiving Party.
8. In the event that any of the Guest Personnel, their Dependents or Guest Student dies, the Receiving Party shall inform the Sending Party of the situation, transport the deceased to the nearest international airport within its territory and take other necessary measures including medical protection until the body is transferred.
9. Guest Personnel and their Dependents and Guest Student shall avoid the actions that may harm the environment, pay utmost attention to the prevention of environmental pollution and comply with the regulations of the Receiving Party in this matter.
10. The Receiving Party shall make the final decision as to provide transportation services necessary for the conduct of the activities in the Receiving Party on reciprocity basis considering its capabilities at a cost/at no cost.
11. Training and education shall be given in accordance with the national legislation of the Receiving Party. The Guest Student and the Guest Personnel who are unable to attend training and education due to academic failure, lack of discipline, medical problems, etc. shall be discharged from training and education institutions in accordance with the relevant procedures specified in the legislation of the Receiving Party. If deemed necessary by the Parties, protocols based on this Agreement can be concluded for training which is life threatening and requires expertise (flight training, shooting drills, etc.).
12. The selection of Guest Personnel and Guest Student shall be executed by Sending Party in accordance with criteria of Receiving Party.

ARTICLE XI MEDICAL SERVICES

1. The Guest Personnel and the Guest Student shall be in good health condition to perform any activity under this Agreement. The Receiving Party may request a medical report showing that they are medically in good condition.
2. The costs of the examination and treatment services for the Guest Students shall be covered according to the national legislation of the Receiving Party. The health insurance premiums or health expenses for the Guest Students shall be covered by the Receiving Party.
3. Emergency medical services and urgent dental care services for the Guest Personnel and their Dependents are provided free of charge by the Receiving Party. The costs of the medical examination and treatment, excluding emergency medical services and urgent dental care for the Guest Personnel and their Dependents shall be covered by a health insurance to be made according to the national legislation of the Receiving Party.

4. The Receiving Party shall decide whether the insurance premiums or treatment service costs shall be provided for the Guest Personnel and their Dependents in return for payment or free of charge. If it is decided that they are to be provided in return for payment by the Receiving Party, the insurance premiums or treatment service costs for the Guest Personnel and their Dependents shall be covered by the Sending Party or the Guest Personnel.

ARTICLE XII FINANCIAL MATTERS

1. The Sending Party shall be responsible for the salary/allowance, lodging, catering, transportation and other financial rights of the Guest Personnel and Guest Students assigned to conduct the cooperation activities under this Agreement unless Parties agreed otherwise.

2. However, if requested by the Sending Party, the Receiving Party shall decide, whether the following matters shall be met or not, and the terms of meeting them for the Guest Personnel and Guest Students assigned for training and education purposes.

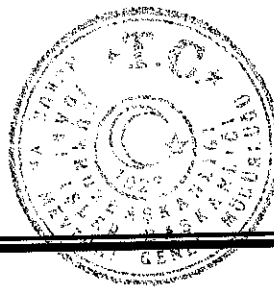
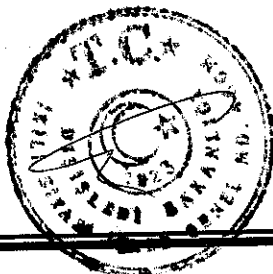
a. For Guest Students:

- (1) Boarding,
- (2) Lodging (in the guesthouse or facility determined by the Receiving Party),
- (3) Daily allowance (terms and amount determined by the Receiving Party),
- (4) Training and Education Costs (at a cost, reduced cost or free of charge),
- (5) Dress (according to the allocations determined for the equivalent Students of the Receiving Party),
- (6) Wages paid to the sixth class students of the Medical Faculty during their internship training.

b. For Guest Personnel:

- (1) Monthly salary (terms and amounts of the course-participant officer and NCOs shall be determined in accordance with their ranks and the terms and amounts of the civilian personnel shall be determined in accordance with their status by the Receiving Party.)
- (2) Training and Education Costs (at a cost, reduced cost or free of charge),
- (3) Dress (only to be worn by the course-participant officer and NCOs in the training-educational institutions, based on the allocations of the equivalent officers and NCOs of the Receiving Party).
- (4) Shift pay for doctors receiving specialty training.

3. Turkish language courses (if it is possible) to be provided in Turkey and Kazakh/Russian language courses (if it is possible) to be provided in Kazakhstan shall be free of charge. Training requiring high costs (such as flight training, diver training, free escape tower training, etc.) shall be provided at the price without discount.

4. The Guest Student and Guest Personnel shall clear their own debts and those of their Dependents' when they leave the Receiving Party permanently. In case of an emergency withdrawal, the debts of the Guest Student and Guest Personnel and those of their Dependents shall be paid by the Sending Party according to the document to be issued by the Receiving Party indicating the amount of expense and approved by the relevant authority.

5. Training and education costs shall be paid by the Sending Party on the bank account identified by the competent authority of the Receiving Party within 60 (sixty) days following the receipt of the document to be issued by the Receiving Party indicating the amount of expense and approved by the relevant authority at the end of every training period in U.S. Dollar (the costs of one month training or shorter training shall be paid in advance).

6. The Guest Personnel and their Dependents and Guest Student shall be subject to the tax laws prevailing in the Receiving Party during their entry, stay and departure.

ARTICLE XIII CUSTOMS AND PASSPORT PROCEDURES

1. The Guest Personnel and their Dependents and Guest Student shall be subject to the regulations of the Receiving Party regarding the residence and travel of foreigners in the territory of the Receiving Party.

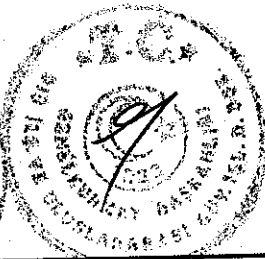
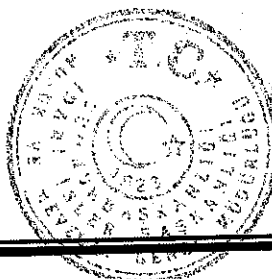
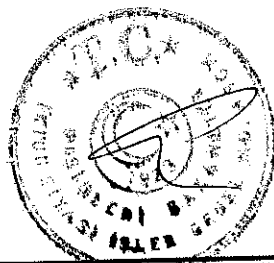
2. The Guest Personnel and their Dependents and Guest Student shall be subject to the customs and passport regulations of the Receiving Party during their entry into and exit from that State. However, the Receiving Party shall provide all possible administrative facilities within the framework of its legislation.

ARTICLE XIV AIR TRANSIT PASSING

Transit on aircraft of military equipment and/or military personnel of the Armed Forces of one of the Parties over the territory of the another Party shall proceed in accordance with national legislation of the transited State.

ARTICLE XV COMMITMENTS ARISING OUT OF OTHER INTERNATIONAL AGREEMENTS

The provisions of this Agreement shall not affect the rights and commitments of the Parties arising from other international agreements to which their states are participants and shall not be used against the interests, security and territorial integrity of other States.

**ARTICLE XVI
SETTLEMENT OF DISPUTES**

Any dispute arising from the implementation or interpretation of this Agreement shall be settled by consultations and negotiations and shall not be referred for settlement to any national or international tribunal or to any third party.

**ARTICLE XVII
AMENDMENT AND REVIEW**

Additions and amendments to this Agreement subject to mutual consent of the Parties shall be formalized as separate protocols, considered as an integral part of this Agreement, and enter into force in accordance with the procedures set forth in ARTICLE XVIII.

**ARTICLE XVIII
ENTRY INTO FORCE, DURATION AND TERMINATION**

1. This Agreement is concluded for uncertain period and shall enter into force on the date of receipt of the last written notification by which the Parties notify each other through diplomatic channels of the completion of their internal legal procedures required for the entry into force.
2. Either Party may, at any time, terminate this Agreement upon a prior notification in writing of its intention to do so through diplomatic channels to other Party. Termination shall be effective after 90 (ninety) days from the date of the receipt of such notification.
3. Termination of this Agreement shall not affect the ongoing programs and activities.
4. From the date of entry into force of this Agreement, the "Agreement For Cooperation on Military Fields of Training, Technics and Science between Government of Republic of Turkey and Government of Republic of Kazakhstan" signed on 8th August 1994 and the "Military Training Cooperation Agreement between Government of Republic of Turkey and Government of Republic of Kazakhstan" signed on 23th February 1993 shall be terminated.

Done in Ankara, on 13 September 2018, in two original copies in Turkish, Kazakh, Russian and English languages, all texts being equally authentic. In case of divergence of interpretation, the English text shall prevail.

**FOR THE GOVERNMENT OF THE
REPUBLIC OF TURKEY**

SIGNATURE:

NAME: Hulusi AKAR

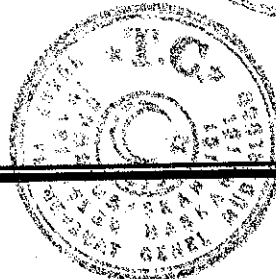
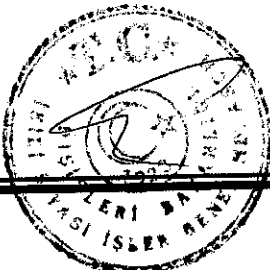
TITLE: Minister of National Defence

**FOR THE GOVERNMENT OF THE
REPUBLIC OF KAZAKHSTAN**

SIGNATURE:

NAME: Nurlan YERMEKBAYEV

TITLE: Minister of Defence

№ 13-68681/2811

Kazakistan Cumhuriyeti Dışışleri Bakanlığı Türkiye Cumhuriyeti Dışışleri Bakanlığına saygılarını sunar ve aşağıdakini bildirmekten onur duyar.

13 Eylül 2018 tarihli Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti ile Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti arasında Askeri İşbirliği Anlaşmasının (Anlaşma) Kazakça versiyonunda onaylanma aşamasında bazı teknik ve gramer hatalar tespit edilmiştir.

Bundan dolayı Kazakistan tarafı söz konusu Anlaşmanın Kazakça metnini teknik ve gramer açısından düzeltilmiş ve aşağıda gösterilmiş metni ile değiştirilmesini teklif eder:

**KAZAKİSTAN CUMHURİYETİ HÜKÛMETİ
İLE TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÛMETİ
ARASINDA ASKERİ İŞBİRLİĞİ ANLAŞMASI**

Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti ve Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve, bundan böyle "Taraf" veya "Taraflar" olarak adlandırılacaktır;

Birleşmiş Milletler Şartı'nın amaç ve ilkelerine bağlılıklarını teyit ederek,

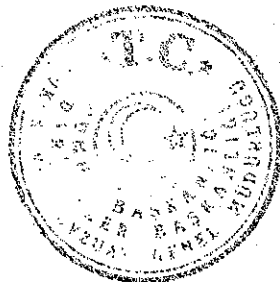
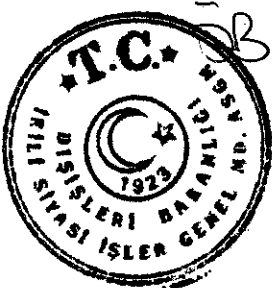
Genel kabul görmüş normlara, uluslararası hukuk kurallarına dayanarak ve iki tarafın uluslararası taahhütlerini dikkate alarak,

Karşılıklı saygı güven ve her iki devletin çıkarlarını göz önünde bulundurarak uzun süreli askerî işbirliği için gayret ederek,

Aşağıdaki hususlarda anlaşmaya varmışlardır;

**MADDE I
AMAÇ**

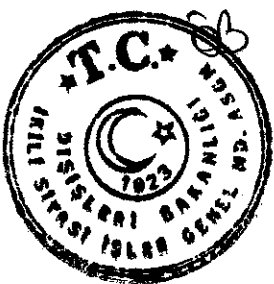
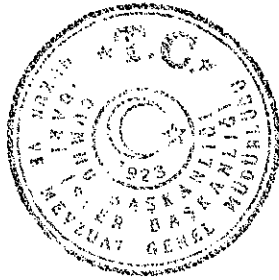
Bu Anlaşmanın amacı, Taraflar arasında eşitlik ve karşılıklı menfaat ilkelerine dayanarak askerî işbirliğini tesis etmek ve geliştirmektir.

MADDE II TANIMLAR

Bu Anlaşmada kullanılan tanımlar aşağıdaki anlamları ifade eder:

1. **"Gönderen Taraf"** bu Anlaşmanın uygulanması amacıyla Kabul Eden Taraf ülkesine personel, malzeme ve teçhizat gönderen Tarafı ifade eder.
2. **"Kabul Eden Taraf"** bu Anlaşmanın uygulanması amacıyla ülkesinde Gönderen Tarafın personel, malzeme ve teçhizatını bulunduran Tarafı ifade eder.
3. **"Misafir Personel"** bu Anlaşmanın uygulanması amacıyla bir Taraftan diğer Taraf ülkesine gönderilen ve silahlı kuvvetler mensubu askeri personeli veya sivil kişileri ifade eder.
4. **"Misafir Öğrenci"** Gönderen Tarafın Silahlı Kuvvetlerinde görevli ve Kabul Eden Tarafın askeri okullarına veya Kabul Eden Tarafça belirlenmiş diğer eğitim kurumlarına Gönderen Tarafça gönderilen öğrenciyi ifade eder.
5. **"Yakınlar"** Gönderen Tarafın ulusal mevzuatları uyarınca Misafir Personelin bakmakla yükümlü olduğu eş ve çocuklarını ifade eder.
6. **"Kıdemli Personel"** bu Anlaşma kapsamında gönderilen askerî/sivil grubun faaliyetlerine nezaret etmeye yetkili ve Gönderen Tarafın ulusal mevzuatına uygun olarak atanmış Misafir Personel arasındaki kıdemli kişiyi ifade eder.
7. **"Hibe"** geri ödemesiz mal ya da hizmetin bağışlanmasını veya gönderimini ifade eder.
8. **"Hizmetler"** Taraflar arasındaki bir Anlaşmaya bağlı olarak eğitim, teknik veri, bakım, tamir, kurtarma (acil durum halinde), danışmanlık desteği sağlanmasını ve her tür askeri geminin, silahın, teçhizatın, binanın ve arazinin tahsisini ifade eder.
9. **"Lojistik Destek"** ikmal maddelerinin ve hizmetlerin satılmasını, hibe edilmesini, gönderimini, tahsisini ve teati edilmesini ifade eder.

MADDE III ASKERİ İŞ BİRLİĞİ ALANLARI

Taraflar arasındaki iş birliği aşağıdaki alanları kapsar:

1. Askeri eğitim ve öğretim:

a. Askeri okullar, eğitim ve öğretim merkezleri ve Kabul Eden Tarafın belirleyeceği diğer eğitim kurumlarında verilen eğitim, öğretim ve kurslar,

b. Birlik, karargâh ve kurumlarda görev başı eğitimi,

c. Eğitim ve öğretim kurumları arasında karşılıklı/tek taraflı Misafir Öğrenci/Misafir Personel değişimi ya da danışmanlık hizmeti değişimi,

d. Eğitim ve öğretimin geliştirilmesine yönelik karşılıklı temas ziyaretleri ve bilgi alışverişi.

2. Müşterek tatbikatlar ve eğitimler,

3. Savunma sanayi,

4. Askeri ziyaretler,

5. Askeri istihbarat,

6. Lojistik iş birliği, Hibe ve Lojistik Destek,

7. Askeri tıp ve sağlık hizmetleri,

8. Muhabere, elektronik, bilgi sistemleri ve siber savunma,

9. Barışı koruma, insani yardım harekâtları,

10. Askeri hukuk sistemleri,

11. Haritacılık, hidrografi, topoğrafya ve seyrüsefer,

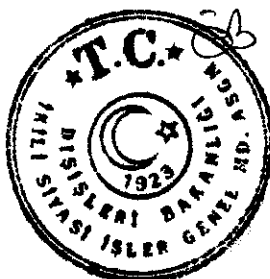
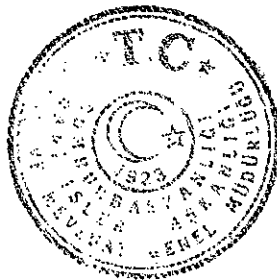
12. Çevre emniyeti ve çevresel koruma,

13. Nükleer, radyasyon, biyolojik ve kimyasal koruma,

14. Hidrometeoroloji,

15. Askeri personel ve birlik değişimi,

16. Askeri bilimsel ve teknolojik araştırma alanları,

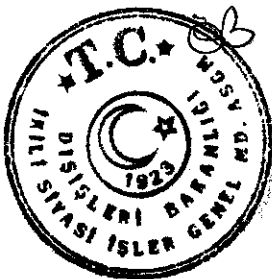
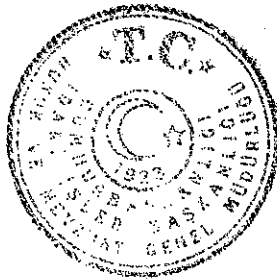

17. Sosyal, sportif ve kültürel faaliyetler,
18. Mayın ve el yapımı patlayıcılara karşı savunma,
19. Doğal Afet Kurtarma Harekâtı,
20. Askeri tarih, arşiv, yayın ve müzecilik,
21. Askerlik hizmetindeki özlük hakları ve sosyal imkânlar hakkında bilgi ve tecrübe paylaşımı.

Belirli askeri iş birliği alanlarını uygulamak maksadıyla, Taraflar ayrı anlaşmalar akdedebilir.

MADDE IV İŞ BİRLİĞİ ŞEKİLLERİ

1. Taraflar aşağıdaki şekillerde iş birliği yapar:
 - a. Savunma Bakanları, Genelkurmay Başkanları ve onların yardımcıları veya Taraflarca yetkilendirilen diğer görevlilerin toplantı ve ziyaretleri,
 - b. Her iki Tarafın uzmanları arasında çeşitli faaliyet alanlarında tecrübe ve bilgi değişimi,
 - c. Askeri birlik, karargah ve kurumlarda ücretli, ücretsiz veya indirimli ücret karşılığında eğitim, öğretim ve kursların düzenlenmesi,
 - d. Benzer askeri kurumlar arasında temaslar,
 - e. Müşterek müzakereler, istişareler ve toplantılar düzenlenmesi ve kurslara, sempozyumlara ve konferanslara katılım sağlanması,
 - f. Fiili atış uygulamalarını da içerecek şekilde askerî tatbikatlara katılım, bu askerî tatbikatlara gözlemci statüsünde iştirak, müşterek tatbikatlar düzenlenmesi,
 - g. Bilgi ve eğitim malzemelerinin değişimi,
 - h. Karşılıklı lojistik destek sağlanması ve hibe şeklinde veya ücreti mukabilinde mühimmat, malzeme ve hizmet mübadelesi,
 - i. Eğitim projelerine, görev başı

eğitimlerine ve kariyer gelişim kurslarına katılım sağlanması.

2. Bağışlanan malzemede hizmetin geri çevrilmesi durumunda Kabul Eden Taraf bu Anlaşma kapsamında Gönderen Tarafı yazılı bildirim ile bilgilendirir.

MADDE V YETKİLİ MAKAMLAR

1. Bu Anlaşmanın uygulanmasına ilişkin yetkili makamlar:

Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti adına:
Kazakistan Cumhuriyeti Savunma Bakanlığı.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti adına: Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı,

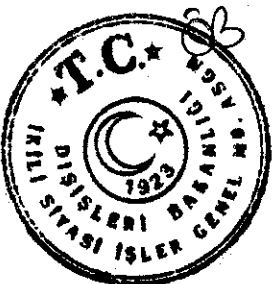
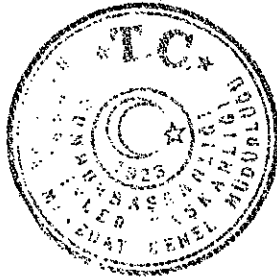
2. Taraflar, bu Anlaşmanın uygulanması konusunda Yetkili Makamların herhangi bir değişikliği durumunda birbirlerini diplomatik kanallar aracılığıyla ivedilikle bilgilendirir.

MADDE VI YILLIK UYGULAMA PLANLARI

1. Taraflar bu Anlaşmanın uygulanması için müşterek faaliyetlere yönelik Yıllık Uygulama Planları hazırlar.

2. Yıllık Uygulama Planları isim, tarih, yer, mali hususlar, katılımcı sayısı ve yürütülecek faaliyetlere ilişkin diğer detayları içerir.

3. Tarafların yetkili makamları, Yıllık Uygulama Planında yer alan faaliyetlerin planlanması ve koordine edilmesi maksadıyla Tarafların ülkelerinde dönüşümlü olarak icra edilen askeri toplantılarla yıllık müzakereler icra eder.

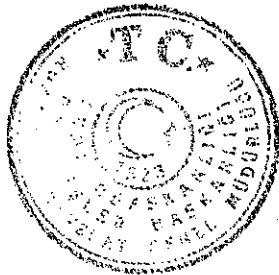
MADDE VII

BİLGİ VE MALZEMENİN GÜVENLİĞİ

1. Taraflar, Tarafların devletlerinin ulusal mevzuatına uygun olarak bu Anlaşma çerçevesinde oluşturulan veya sağlanan bilgilerin korunmasını sağlar.
2. Bilgi ve malzeme, bilgi ve malzemeyi sağlayan Tarafın önceden yazılı izni olmadan üçüncü bir tarafa ifşa edilemez, paylaşılamaz (veya aktarılamaz).
3. Bu Anlaşmanın hükümlerinin uygulanması sırasında elde edilen bilgi, Taraflardan biri tarafından diğer Tarafın veya üçüncü Tarafların çıkarları aleyhine kullanılamaz.
4. Bu Anlaşma çerçevesinde sağlanan veya oluşturulan gizlilik dereceli bilgi ve malzemelerin mübadelesi ve korunması Taraflar arası yapılacak ayrı anlaşmalarla gerçekleştirilir.

MADDE VIII HUKUKİ HUSUSLAR

1. Misafir Personel ve Yakınları ile Misafir Öğrenci, giriş, ikamet ve çıkış dâhil, Kabul Eden Taraf ülkesinde bulundukları sürece Kabul Eden Tarafın ulusal mevzuatına tabi olur ve Kabul Eden Tarafın yargı yetkisi altında bulunurlar. Kabul Eden Tarafın yargı yetkisinin uygulandığı ve hüküm içeriğinin Gönderen Tarafın ulusal mevzuatında bulunmayan bir cezayı öngördüğü hallerde, her iki Tarafın mevzuatında yer alan veya Taraflar için uygun olan bir ceza türü uygulanır.
2. Kabul Eden Taraf, Misafir Personel ile Yakınları ve Misafir Öğrencilerin gözetimine alınması veya tutuklanması halinde Gönderen Tarafı derhal durumdan haberdar eder.
3. Misafir Personel ve Yakınları ile Misafir Öğrencilerden herhangi birinin Kabul Eden Taraf ülkesinde yasal bir soruşturmaya veya yargılanmaya muhatap olması durumunda, bu kişi Kabul Eden Tarafın vatandaşlarına sağlanandan az olmamak koşulu ile genel olarak kabul edilmiş hukuki korumadan istifade etme hakkına sahip olur.
4. Kabul Eden Tarafın kanunlarını ihlal ettikleri

takdirde, Misafir Personel ve Misafir Öğrencilerin faaliyetlerine son verilebilir.

5. Misafir Personel ve Misafir Öğrenciler bulundukları kıta, karargâh ve kurumlardaki disiplin kurallarına uyar.

6. Disiplin cezaları:

a. Misafir Öğrenciler, Kabul Eden Tarafın ulusal disiplin mevzuatına tabi olur.

b. Misafir Personel, Gönderen Tarafın ulusal disiplin mevzuatına tabi olur.

7. Kabul Eden Tarafın yetkili askerî makamları emrindeki Misafir Personele görevin gerektirebileceği emirleri verebilir.

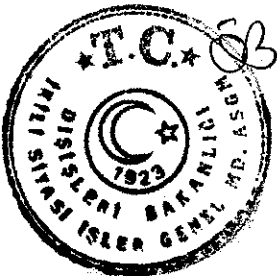
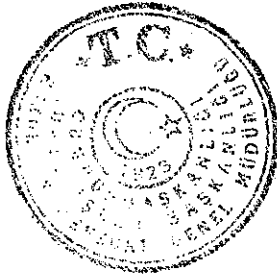
8. Gönderen Taraf Kıdemli Personeli, kendi ülkesinin askeri hizmet kanunları ve disiplin yasalarının hükümleri uyarınca, Gönderen Taraf personeline disiplin tedbirleri uygulama yetkisine sahiptir.

9. Misafir Personel, Yakınları veya Misafir Öğrenciler herhangi bir siyasi faaliyette yer alamaz veya Kabul Eden Taraf aleyhinde faaliyetler icra edemez.

MADDE IX TAZMİNAT TALEPLERİ

1. Taraflar, bu Anlaşma kapsamındaki faaliyetlerin icrası sırasında kendi personelinin yaralanması, ölümü veya bireylere, mülkiyete ve çevreye yönelik zarar/ziyandan ötürü, bu tür zarar veya ziyan ağır ihmal veya kasıtlı bir hareketten kaynaklanmıyorsa, birbirlerinden tazminat talep etmez.

2. Taraflar, ortaya çıkan durumun ağır kusur veya kasıttan kaynaklanıp kaynaklanmadığını müştereken belirler.

MADDE X

İDARİ HUSUSLAR

1. Misafir Personel, Yakınları ve Misafir Öğrenciler herhangi bir diplomatik dokunulmazlık ve imtiyaza sahip olamaz.

2. Kabul Eden Taraf, Gönderen Tarafın Misafir Personel veya Misafir Öğrencilerinden, bu Anlaşmada belirtilmeyen faaliyet alanlarında istifade edemez veya bu kişiler Kabul Eden Taraf topraklarında meydana gelen iç veya dış acil durumlar veya çatışma hallerinin çözümüne dâhil olmaz.

3. Misafir Personel veya Misafir Öğrenciler, Kabul Eden Taraftaki emsalleriyle aynı idari uygulamalara tabi olur.

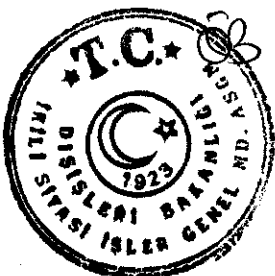
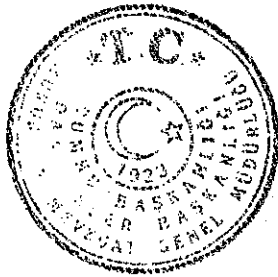
4. Gönderen Tarafın askeri personeli, bu Anlaşma çerçevesinde imzalanan diğer uluslararası anlaşmalar ile başka şekilde karar verilmedikçe, kendi silahlı kuvvetlerinin milli üniformalarını giyme hakkına sahiptir. Görev sırasında, bir faaliyetin icrası için gerekli teçhizat Kabul Eden Tarafça sağlanır. Ancak, Misafir Öğrenciler, Kabul eden Tarafça sağlanan askeri üniformayı giymek zorundadır. Bu Misafir Öğrenciler tanınabilmek için Gönderen Tarafça sağlanan askeri sembolleri üstünde taşıyabilir.

5. Gönderen Taraf, gerekli gördüğünde personelini geri çağırma hakkını saklı tutar. Kabul Eden Taraf, Gönderen Taraftan böyle bir talep aldığında, geri çağırılan personelin dönüşü için mümkün olan en kısa zamanda gerekli tedbirleri alır.

6. İstisnai idari hususlar, bu Anlaşma çerçevesinde imzalanabilecek diğer uluslararası anlaşmalarda belirlenir.

7. Misafir Personel ve Yakınları, Kabul Eden Tarafın kendi mevzuatı çerçevesinde askeri gazinolar ve askeri kantinlerden yararlanabilir.

8. Misafir Personel, Yakınları veya Misafir Öğrencilerden herhangi birisinin ölümü durumunda, Kabul Eden Taraf Gönderen Tarafı durumdan haberdar eder, cenazeyi kendi topraklarındaki en yakın hava alanına intikal ettirir ve cenaze nakil

edilene kadar tıbbi muhafaza dâhil gerekli tüm önlemleri alır.

9. Misafir Personel, Yakınları ve Misafir Öğrenciler, çevreye zarar verecek eylemlerden kaçınır, çevre kirliliğinin önlenmesine azami dikkat eder ve Kabul Eden Tarafın konuya ilişkin mevzuatına uyar.

10. Kabul Eden Taraf, Kabul Eden Taraf topraklarındaki faaliyetlerin icrası için gerekli olan ulaştırma hizmetlerinin imkânlar dâhilinde ve mütakabiliyet esasına göre, ücretsiz/ücreti mukabili sağlanıp sağlanmayacağı konusunda son kararı verir.

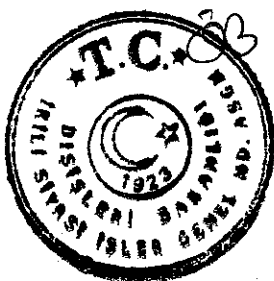
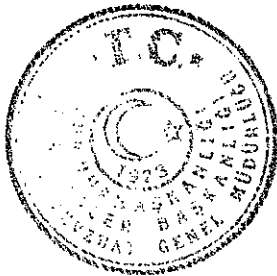
11. Eğitim ve öğretim Kabul Eden Tarafın ulusal mevzuatına uygun olur. Akademik başarısızlık, disiplinsizlik, sağlık sorunları, vb. nedeniyle eğitim ve öğretime devam edemeyecek durumdaki Misafir Öğrenci ve Misafir Personel, Kabul Eden Tarafın mevzuatında belirtilen ilgili usullere uygun olarak eğitim ve öğretim kurumlarından uzaklaştırılır. Söz konusu eğitim ve öğretimin icrası için Taraflarca gerekli görülmesi halinde hayati risk içeren ve uzmanlık gerektiren (uçuş eğitimi, atış talimleri, vb.) eğitimler için bu Anlaşmaya dayanan protokoller yapılabilir.

12. Misafir Personel ve Misafir Öğrencinin seçimi, Kabul Eden Tarafın kriterlerine uygun olarak yapılır.

MADDE XI SAĞLIK HİZMETLERİ

1. Misafir Personel ve Misafir Öğrencinin sağlığı bu Anlaşma kapsamındaki herhangi bir faaliyeti icra etmeye elverişli olur. Kabul Eden Taraf, sağlık açısından iyi olduklarını gösterir bir sağlık raporu talep edebilir.

2. Misafir Öğrenciler için muayene ve tedavi hizmetlerine ilişkin masraflar Kabul Eden Tarafın ulusal mevzuatına göre ödenir. Misafir Öğrencilerin sigorta primleri veya sağlık masrafları Kabul Eden Tarafça karşılanır.

3. Misafir Personel ve Yakınları için acil sağlık hizmetleri ve acil dış bakım hizmetleri, Kabul Eden Tarafça ücretsiz olarak sağlanır. Acil sağlık ve acil dış bakım hizmetleri dışında, Misafir Personel ve Yakınlarına sağlanan muayene ve tedavi giderleri, Kabul Eden Tarafın mevzuatına göre satın alınacak bir sağlık sigortasıyla karşılanır.

4. Misafir Personel ve Yakınları için sigorta primleri veya tedavi hizmeti giderlerinin ücretli veya ücretsiz olup olmayacağına Kabul Eden Taraf karar verir. Kabul Eden Tarafça bu hizmetlerin ücretli olarak sağlanmasına karar verildiği takdirde, Misafir Personel ve Yakınları için sigorta primleri veya tedavi hizmetleri Gönderen Taraf veya Misafir Personel tarafından karşılanır.

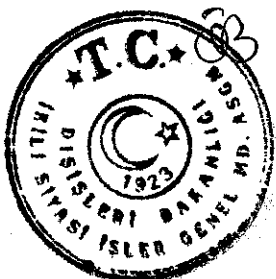
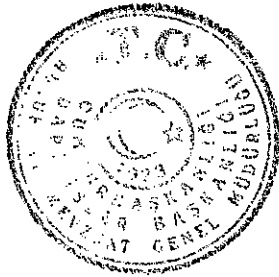
MADDE XII MALİ HUSUSLAR

1. Taraflarca aksi kararlaştırılmadıkça, Gönderen Taraf bu Anlaşma kapsamındaki işbirliği faaliyetlerini icra etmek için atanan Misafir Personel ve Misafir Öğrencilerin maaş/ödenek, ibate, iâşe, ulaşım ve diğer mali haklarından sorumlu olur.

2. Bununla birlikte, Gönderen Tarafça talep edildiği takdirde, Kabul Eden Taraf, aşağıdaki hizmetlerin karşılanıp karşılanmayacağına ve eğitim ve öğretim amacıyla atanan Misafir Personel ve Misafir Öğrenciler için bu hizmetlerin karşılanma esaslarını belirler:

a. Misafir Öğrenciler için:

- (1) İâşe,
- (2) İbate (Kabul Eden Tarafça belirlenen misafirhane veya tesiste),
- (3) Günlük istihkak (Kabul Eden Tarafça belirlenecek esaslar ve miktar üzerinden),
- (4) Eğitim ve öğretim giderleri (ücretli, tenzilatlı veya ücretsiz),
- (5) Giyim-kuşam (Kabul Eden Tarafın emsal öğrencileri için tespit edilmiş olan istihkaklar üzerinden),

(6) Tıp Fakültesi 6'ncı sınıf öğrencilerine intörn eğitimi döneminde ödenen ücretler.

b. Misafir Personel için:

(1) Aylık ücret (kursiyer subay ve astsubaylar için esaslar ve miktar, rütbelerine göre, sivil memurlar için esaslar ve miktar, statülerine göre Kabul Eden Tarafça belirlenir.)

(2) Eğitim ve öğretim giderleri (ücretli, tenzilatlı veya ücretsiz)

(3) Giyim-kuşam (sadece kursiyer subay ve astsubayların eğitim-öğretim kurumlarında giyeceği, Kabul Eden Tarafın emsal subay ve astsubaylarına verilen istihkaklar üzerinden).

(4) Uzmanlık eğitimi alan doktorlar için vardiya ücreti.

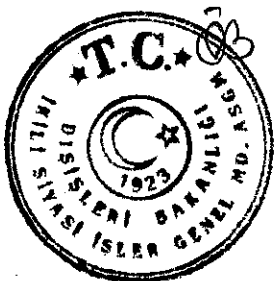
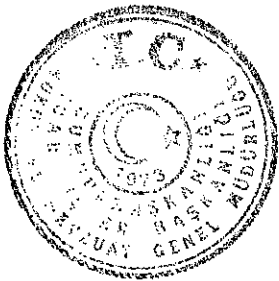
3. Türkiye'de verilecek Türkçe dil kursları (mümkün olduğu takdirde) ve Kazakistan'da verilecek Kazak/Rusça dil kursları (mümkün olduğu takdirde) ücretsiz olur. Yüksek maliyet gerektiren eğitimler (Uçuş Eğitimi, Dalgıç Eğitimi, Serbest Çıkış Kulesi Eğitimi vb.) indirimsiz fiyatlarla verilir.

4. Misafir Öğrenci ve Misafir Personel, Kabul Eden Tarafın topraklarını daimi olarak terk ederken kendi ve Yakınlarının borçlarını tasfiye eder. Acil olarak geri çekme durumunda, Misafir Öğrenci ve Misafir Personel ile Yakınlarının borçları Kabul Eden Tarafça düzenlenecek ve ilgili makam tarafından onaylanacak, harcama tutarını gösterir faturaya uygun olarak Gönderen Tarafça ödenir.

5. Eğitim ve öğretim giderleri, Gönderen Tarafça, her eğitim döneminin sonunda Kabul Eden Tarafça düzenlenecek ve ilgili makam tarafından onaylanacak, harcama tutarını gösterir belgenin alınmasından sonra 60 (altmış) gün içinde, Kabul Eden Tarafın yetkili makamı tarafından belirlenen banka hesabına ABD doları cinsinden ödenir (bir ay veya daha kısa süreli eğitim giderleri peşin ödenir.)

6. Misafir Personel ve Yakınları, giriş, kalış ve çıkış süresince, Kabul Eden Tarafın yürürlükteki vergi mevzuatına tabi olur.

MADDE XIII

GÜMRÜK VE PASAPORT İŞLEMLERİ

1. Misafir Personel ve Yakınları, Kabul Eden Tarafın topraklarında Kabul Eden Tarafın yabancıların ikameti ve seyahati ile ilgili yönetmeliklerine tabi olur.

2. Misafir Personel ve Yakınları, Kabul Eden Devletin ülkesine giriş ve çıkışta Kabul Eden Tarafın gümrük ve pasaport yönetmeliklerine tabi olur. Bununla birlikte, Kabul Eden Taraf, kendi mevzuatı çerçevesinde mümkün olan tüm idari kolaylıkları sağlar.

MADDE XIV HAVADAN TRANSİT GEÇİŞ

Taraflardan birinin Silahlı Kuvvetlerine ait askeri teçhizat ve/veya askeri personelin diğer Taraf devletinin toprakları üzerinden uçakla transit geçişi, transit geçiş yapılan devletin ulusal mevzuatına uygun olarak gerçekleşir.

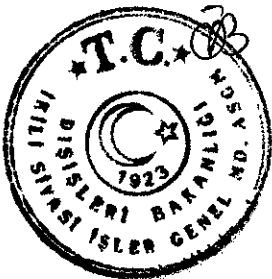
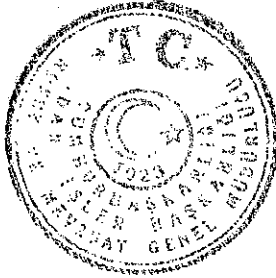
MADDE XV ULUSLARARASI ANLAŞMALARDAN KAYNAKLANAN YÜKÜMLÜLÜKLER

Bu Anlaşmanın hükümleri, Tarafların devletlerinin taraf olduğu diğer uluslararası anlaşmalardan kaynaklanan yükümlülüklerini etkilemez ve diğer Devletlerin menfaatleri, güvenliği ve toprak bütünlüğüne karşı kullanılamaz.

MADDE XVI UYUŞMAZLIKLARIN ÇÖZÜMÜ

Bu Anlaşmanın uygulanmasından veya yorumlanmasından doğan herhangi bir uyuşmazlık müzakere ve istişareler aracılığıyla çözüme kavuşturulur ve çözüm için herhangi bir ulusal veya uluslararası mahkemeye veya üçüncü tarafa intikal ettirilmez.

MADDE XVII

TADİL VE GÖZDEN GEÇİRME

Tarafların karşılıklı mutabakatına tabi olarak bu Anlaşmaya yapılacak ekleme veya değişiklikler, bu Anlaşmanın tamamlayıcı bir parçası olarak kabul edilecek ayrı protokoller şeklinde düzenlenir ve MADDE XVIII'de yer alan usullere uygun olarak yürürlüğe girer.

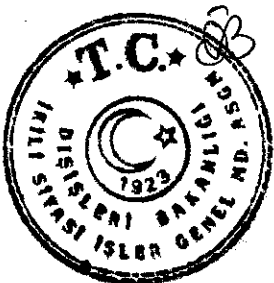
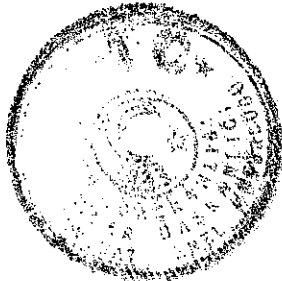
MADDE XVIII YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ, YÜRÜRLÜK SÜRESİ VE SONA ERDİRME

1. Bu Anlaşma belirsiz bir süre için akdedilmiştir ve Tarafların bu Anlaşmanın yürürlüğe girmesi için gerekli iç yasal usullerinin tamamlandığını birbirlerine diplomatik yollarla bildirdikleri son yazılı bildirimin alındığı tarihte yürürlüğe girer.
2. Taraflardan her biri, bu Anlaşmayı diplomatik kanallardan yazılı bir ön bildirimle her zaman sona erdirebilir. Sona erdirme, böyle bir bildirimin alınmasından 90 (doksan) gün sonra yürürlüğe girer.
3. Bu Anlaşmanın sona erdirilmesi, devam eden program ve faaliyetleri engellemez.
4. Bu Anlaşmanın yürürlüğe girmesiyle, " Kazakistan Cumhuriyeti Hükûmeti ile Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti arasında 8 Ağustos 1994 tarihinde imzalanan Askeri Eğitim, Teknik ve Bilim Alanlarında İşbirliği Anlaşması" ile " Kazakistan Cumhuriyeti Hükûmeti ile Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti arasında 23 Şubat 1993 tarihinde imzalanan Askeri Eğitim İşbirliği Anlaşması" sona erer.

Ankara'da, 13 Eylül 2018 tarihinde her biri eşit derecede geçerli olmak üzere, Kazakça, Türkçe, Rusça ve İngilizce dillerinde ikişer asıl nüsha halinde tanzim edilmiştir. Yorum farklılığı halinde İngilizce metin geçerlidir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA

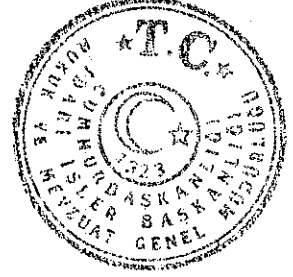
KAZAKİSTAN
CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ADINA

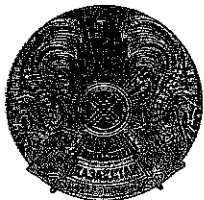

Türkiye Cumhuriyeti Dışışleri Bakanlığı Kazakistan tarafının teklifini kabul ettiđi taktirde Kazakistan Cumhuriyeti Dışışleri Bakanlıđının işbu notası ve Türkiye Cumhuriyeti Dışışleri Bakanlıđının cevap notasını 1969 Viyana Antlaşmasının 79. Maddesi 1. Bendin «b» fıkrası geređince 13 Eylül 2018 tarihli Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti ile Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti arasında Askeri İşbirliđi Anlaşmasının ayrılmaz bir parçası olarak sayılmasını sunar.

Kazakistan Cumhuriyeti Dışışleri Bakanlığı bu vesileyle Türkiye Cumhuriyeti Dışışleri Bakanlıđına en derin saygılarını yineler.

Astana, 10 Temmuz 2019

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ

СЫРТҚЫ ІСТЕР

МИНИСТРЛІГІ

№13-68681/2811

Қазақстан Республикасы Сыртқы істер министрлігі Түркия Республикасының Сыртқы істер министрлігіне өз ілтипатын білдіре отырып, келесіні хабарлауды өзіне мәртебе санайды.

2018 жылғы 13 қыркүйектегі Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Түркия Республикасының Үкіметі арасындағы әскери ынтымақтастық туралы келісімді (бұдан әрі – Келісім) ратификациялау барысында оның қазақ тіліндегі мәтінде техникалық және грамматикалық сипаттағы қателіктер табылған болатын.

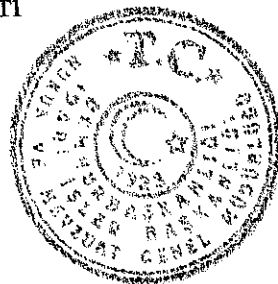
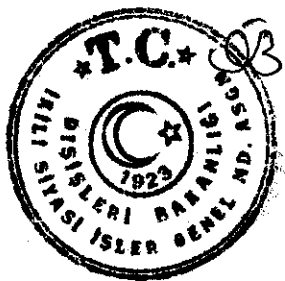
Осыған байланысты, қазақстан тарапы аталған Келісімнің қазақ тіліндегі мәтінді төмендегі техникалық және грамматикалық сипаттағы өзгертулер енгізілген мәтінімен ауыстыруды ұсынады:

**«Қазақстан Республикасының Үкіметі мен
Түркия Республикасының Үкіметі арасындағы
әскери ынтымақтастық туралы келісім**

Бұдан әрі «Тарап» немесе «Тараптар» деп аталатын Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Түркия Республикасының Үкіметі

**ТҮРКИЯ РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
СЫРТҚЫ ІСТЕР МИНИСТРЛІГІНЕ**

Анкара қаласы

өзінің Біріккен Ұлттар Ұйымы Жарғысының мақсаттары мен қағидаттарын ұстанатынын растай отырып,

халықаралық құқықтың жалпыға ортақ нормалары мен қағидаттары негізінде және екі мемлекеттің халықаралық міндеттемелерін назарға ала отырып,

өзара құрметке, сенімге және екі мемлекеттің мүдделерін ескеруге негізделген ұзақ мерзімді әскери ынтымақтастыққа ұмтыла отырып,
төмендегілер туралы келісті:

1-бап **Мақсаты**

Осы Келісімнің мақсаты Тараптар арасындағы тең құқықтық пен өзара тиімділік қағидаттары негізінде әскери ынтымақтастықты одан әрі дамыту болып табылады.

2-бап **Анықтамалар**

Осы Келісімде пайдаланылатын анықтамалардың мынадай мағынасы бар:

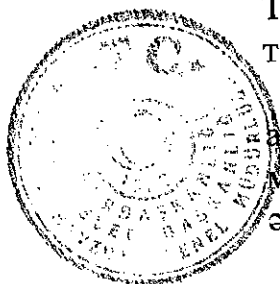
1) жіберуші Тарап – осы Келісімді іске асыру мақсатында қабылдаушы Тарап мемлекетінің аумағына персоналды, материалдық құралдар мен техниканы жіберетін Тарап;

2) қабылдаушы Тарап – осы Келісімді іске асыру мақсатында мемлекетінің аумағында жіберуші Тараптың персоналы, материалдық құралдары мен техникасы орналастырылатын Тарап;

3) шақырылған персонал – осы Келісімді іске асыру мақсатында Тараптардың бірі екінші Тарап мемлекетінің аумағына жіберетін қарулы күштердің әскери қызметшілері немесе азаматтық персоналы;

4) шақыру бойынша білім алушы – жіберуші Тарап қабылдаушы Тараптың әскери оқу орындарына немесе жіберуші Тарап айқындаған, қабылдаушы Тараптың қарулы күштеріне тиесілі басқа да білім беру мекемелеріне жіберетін білім алушы;

5) асырауындағы адамдар – ерлі-зайыптылар және жіберуші Тарап мемлекетінің ұлттық

заңнамасына сәйкес шақырылған персоналдың асырауында болатын балалары;

6) аға персонал – жіберуші Тарап мемлекетінің ұлттық заңнамасына сәйкес тағайындалатын, осы Келісімге сәйкес жіберілген әскери/азаматтық топтың қызметін үйлестіруге уәкілеттік берілген шақырылған персоналдың ішіндегі үлкені;

7) грант – игіліктерді немесе көрсетілетін қызметтерді сыйға тарту не беру не оларды орнына ақы төлеуді талап етпей ұсыну;

8) көрсетілетін қызметтер – Тараптар арасындағы келісімге негізделген дайындықты, техникалық деректерді, техникалық қызмет көрсетуді және жөндеуді, құтқару жұмыстарын (төтенше оқиғалар болған жағдайда), консультацияларды, қару-жарақтың және әскери техниканың әр алуан түрлерін, құрылысжайлар мен жер учаскелерін ұсыну;

9) материалдық-техникалық және тылдық қамтамасыз ету – материалдық қамтамасыз ету мен көрсетілетін қызметтерді сату, сыйға тарту, беру, ұсыну және алмасу.

3-бап

Әскери ынтымақтастық салалары

Тараптар арасындағы ынтымақтастық мынадай салаларды қамтиды:

1. Әскери даярлық және оқыту:

1) әскери оқу орындарында, даярлау және оқыту орталықтарында, қабылдаушы Тарап айқындаған басқа да білім беру мекемелерінде даярлау, оқыту және курстар;

2) бөлімшелерде, штабтар мен мекемелерде жұмыстан қол үздірмей даярлау;

3) білім беру және даярлау мекемелері арасында шақыру/шақырылған персонал бойынша білім алушылармен өзара/біржақты алмасу немесе консультативтік көрсетілетін қызметтерді ұсыну;

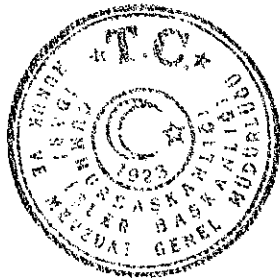
4) даярлықты және оқытуды жетілдіру мақсатында өзара сапарлар және біліммен алмасу.

2. Бірлескен оқу-жаттығулар мен даярлық.

3. Қорғаныс өнеркәсібі.

4. Қарулы Күштер арасындағы сапарлар.

5. Әскери барлау.

6. Материалдық-техникалық және тылдық қамтамасыз ету, гранттар беру.

7. Әскери медицина және денсаулық сақтау қызметтері.

8. Байланыс, электроника, ақпараттық жүйелер және киберқауіпсіздік.

9. Бітімгершілік операциялар, гуманитарлық көмек.

10. Әскери заңнама жүйелері.

11. Картография, гидрография, топогеодезиялық және навигациялық қамтамасыз ету.

12. Қоршаған ортаны сақтау және қорғау.

13. Ядролық, радиациялық, химиялық және биологиялық қорғау.

14. Гидрометеорология.

15. Әскери персоналмен және бөлімшелермен алмасу.

16. Әскери ғылыми және техникалық зерттеулер.

17. Әлеуметтік, спорттық және мәдени іс-шаралар.

18. Миналардан және қолдан жасалған жарылғыш құрылғылардан қорғау.

19. Дүлей зілзала кезінде көмек көрсету жөніндегі операциялар.

20. Әскери тарих, архивтер, жарияланымдар мен музейлер.

21. Адам құқықтары мен әскери қызметшілерді әлеуметтік қамсыздандыру саласындағы ақпарат және тәжірибе алмасу.

Тараптар әскери ынтымақтастықтың жекелеген салаларын іске асыру мақсатында жекелеген халықаралық шарттар жасай алады.

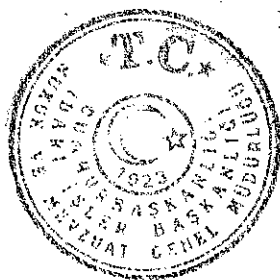
4-бап

Ынтымақтастық нысандары

1. Тараптар ынтымақтастықты мынадай:

1) қорғаныс министрлерінің, бас штабтар бастықтарының және олардың орынбасарларының немесе Тараптар уәкілеттік берген басқа да ресми тұлғалардың кездесулері мен сапарлары;

2) ынтымақтастықтың әртүрлі салалары бойынша екі Тараптың сарапшылары арасында тәжірибе және ақпарат алмасу;

3) әскери бөлімшелерде, штабтарда және мекемелерде тегін негізде жеңілдетілген немесе толық бағасы бойынша даярлықты, оқыту мен курстарды ұйымдастыру;

4) ұқсас әскери мекемелер арасындағы ынтымақтастық;

5) бірлескен пікірталастарды, консультациялар мен кездесулерді ұйымдастыру, сондай-ақ курстарға, симпозиумдар мен конференцияларға қатысу;

6) әскери оқу-жаттығуларға, оның ішінде оқ ату бойынша

оқу-жаттығуларға қатысу, осындай оқу-жаттығуларға байқаушылар ретінде қатысу, бірлескен оқу-жаттығуларды ұйымдастыру;

7) даярлық бойынша ақпарат және материалдар алмасу;

8) грант негізінде немесе ақы төлеуге айырбастаумен өзара материалдық-техникалық және тылдық қамтамасыз етуді ұсыну және әскери мүлікпен, материалдық құралдармен және көрсетілетін қызметтермен алмасу;

9) білім беру жобаларына, жұмыстан қол үздірмей даярлауға, біліктілігін арттыру курстарына қатысу нысандарында жүзеге асырады.

2. Өтеусіз берілген материалдық құралдар істен шыққан жағдайда қабылдаушы Тарап осы Келісім шеңберінде жіберуші Тарапты жазбаша хабардар етеді.

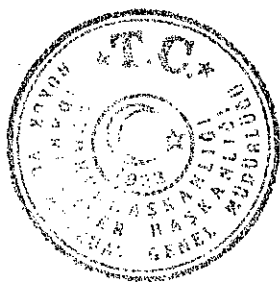
5-бап

Уәкілетті органдар

1. Осы Келісімді іске асыру жөніндегі уәкілетті органдар:

Қазақстан Республикасының Үкіметінен – Қазақстан Республикасының Қорғаныс министрлігі, Түркия Республикасының Үкіметінен – Түркия Республикасының Бас штабы болып табылады.

2. Осы Келісімді іске асыру жөніндегі уәкілетті органдар өзгерген жағдайда Тараптар бір-бірін дипломатиялық арналар арқылы дереу хабардар етеді.

6-бап

Жылдық ынтымақтастық жоспарлары

1. Осы Келісімді іске асыру мақсатында Тараптар Жылдық ынтымақтастық жоспарларын әзірлейді.

2. Жылдық ынтымақтастық жоспарлары жүзеге асырылатын іс-шаралардың атауын, күнін, орнын, қаржылық аспектілерін, қатысушыларының санын және басқа да бөліктерін қамтиды.

3. Тараптардың уәкілетті органдары Тараптар мемлекеттерінің аумақтарында кезектесіп кездесулер өткізу форматында Жылдық ынтымақтастық жоспарларының іс-шараларын жоспарлау және іске асыруды үйлестіру мақсатында жыл сайын келіссөздер өткізеді.

7-бап

Ақпарат және материалдық құралдар қауіпсіздігі

1. Тараптар осы Келісім шеңберінде берілетін немесе жасалған ақпаратты Тараптар мемлекеттерінің ұлттық заңнамасына сәйкес қорғауды қамтамасыз етеді.

2. Ақпарат пен материалдық құралдар оларды берген Тараптың алдын ала жазбаша келісімінсіз жария етілмейді және үшінші тараппен алмасылмайды (берілмейді).

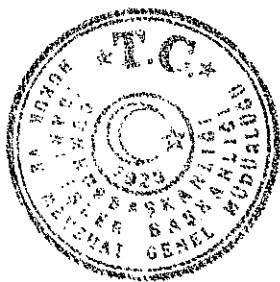
3. Осы Келісімнің ережелерін іске асыру барысында алынған ақпаратты Тараптардың бірі екінші Тараптың немесе кез келген үшінші тараптың мүддесіне қарсы қолданбайды.

4. Осы Келісімді іске асыру шеңберінде алынған немесе жасалған құпия ақпаратпен алмасу және оны қорғау тәртібі Тараптар арасындағы жекелеген халықаралық шартта айқындалады.

8-бап

Юрисдикция

1. Шақырылған персонал және олардың асырауындағы адамдар, сондай-ақ шақыру бойынша

білім алушылар қабылдаушы Тарап мемлекетінің аумағында болған кезеңде, оның ішінде олар кірген, тұрған және шыққан кезде қабылдаушы Тараптың ұлттық заңнамасына бағынады және оның юрисдикциясында болады. Қабылдаушы Тараптың юрисдикциясы қолданылған және үкімнің мазмұны жіберуші Тарап мемлекетінің заңнамасында көзделмеген жазаны көздеген жағдайларда, екі Тарап мемлекеттерінің ұлттық заңнамасында көзделген немесе екі Тарап үшін қолайлы жаза түрі қолданылады.

2. Егер шақырылған персоналдың және олардың асырауындағы адамдардың, сондай-ақ шақыру бойынша білім алушылардың бірі ұсталған немесе тұтқындалған жағдайда, қабылдаушы Тарап жіберуші Тарапты болған жағдай туралы дереу хабардар етеді.

3. Егер шақырылған персоналдың және олардың асырауындағы адамдардың, сондай-ақ шақыру бойынша білім алушылардың кез келгені қабылдаушы Тарап мемлекетінің аумағында ресми тергеп-тексеруге немесе сотқа тап болған жағдайда, оған қабылдаушы Тарап мемлекетінің ұлттық заңнамасында көзделген, қабылдаушы Тараптың азаматтарына ұсынылатын қорғаудан кем болмауға тиіс барлық заңдық қорғау тәсілдеріне кепілдік беріледі.

4. Егер шақыру бойынша білім алушылар және шақырылған персонал қабылдаушы Тарап мемлекетінің заңнамасын бұзса, олардың қызметі тоқтатылуы мүмкін.

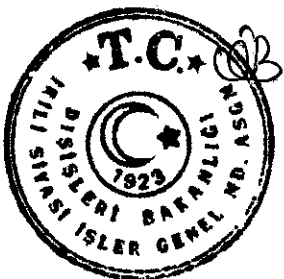
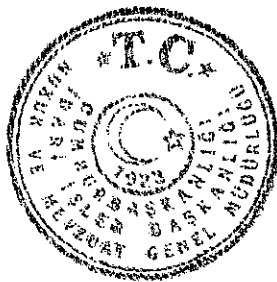
5. Шақыру бойынша білім алушылар және шақырылған персонал өздері жіберілетін бөлімшелердің, штабтар мен институттардың тәртіптік талаптарын орындауға тиіс.

6. Тәртіптік шаралар:

а) шақыру бойынша білім алушыларға қабылдаушы Тарап мемлекетінің ұлттық тәртіптік заңнамасына сәйкес тәртіптік шаралар қолданылады;

б) шақырылған персоналға жіберуші Тарап мемлекетінің ұлттық тәртіптік заңнамасына сәйкес тәртіптік шаралар қолданылады.

7. Қабылдаушы Тараптың уәкілетті әскери органдары өздерінің бағынысындағы шақырылған

персоналға қызмет қажеттіліктеріне сәйкес бұйрықтар бере алады.

8. Командалық құрамның жіберуші Тараптың персоналына қатысты өз мемлекетінің тиісті әскери нормативтік құқықтық актілері мен тәртіптік заңнамасының ережелеріне сәйкес тәртіптік шаралар қолдануға өкілеттілігі бар.

9. Шақырылған персонал, олардың асырауындағы адамдар немесе шақыру бойынша білім алушылар қабылдаушы Тарапқа қарсы бағытталған кез келген саяси акцияларға қатыспауға немесе кез келген іс-шаралар өткізбеуге тиіс.

9-бап

Шығындарды өтеу

1. Тараптар зиян немесе залал өрескел салғырттықтың немесе қасақана бұзушылықтың салдары болып табылған жағдайлардан басқа, осы Келісім шеңберінде қызметті жүзеге асыру процесінде келтірілген зиян немесе өз персоналының қаза тапқаны немесе адамдарға, мүлікке және қоршаған ортаға келтірілген мұндай зиян/залал үшін бір-бірінен шығындарды өтеуді талап етпейді.

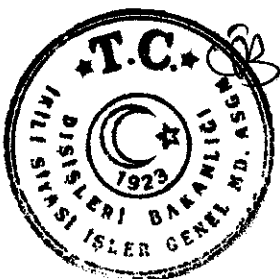
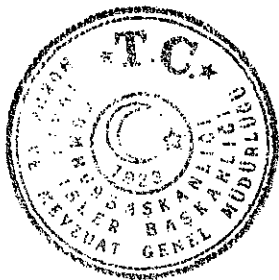
2. Тараптар осындай жағдайдың себебі өрескел салғырттық немесе қасақана бұзушылық болып табылғанын не табылмағанын бірлесіп белгілейді/айқындайды.

10-бап

Әкімшілік мәселелер

1. Шақырылған персоналдың және олардың асырауындағы адамдардың, сондай-ақ шақыру бойынша білім алушылардың дипломатиялық иммунитеттері мен артықшылықтары болмайды.

2. Жіберуші тараптың шақырылған персоналын және шақыру бойынша білім алушыларын қабылдаушы Тарап осы Келісімде көзделмеген іс-шараларға тартпайды және олар қабылдаушы Тарап мемлекетінің аумағында туындайтын ішкі және сыртқы сипаттағы төтенше немесе жанжалды жағдайларды шешуге тартылмайды.

3. Шақыру бойынша білім алушылар және шақырылған персонал қабылдаушы Тараптың оларға тең адамдарына қатысты қолданылатын әкімшілік қағидаларға бағынады.

4. Егер осы Келісім шеңберінде қол қойылған басқа да халықаралық шарттарда өзгеше көзделмесе, жіберуші Тараптың әскери қызметшілері өздерінің ұлттық әскери киім нысанын киіп жүруге құқылы. Қабылдаушы Тарап лауазымдық міндеттерді іске асыру процесінде қызметті жүзеге асыру үшін қажетті жабдықтар ұсынады. Бұл ретте шақыру бойынша білім алушылар қабылдаушы Тарап ұсынған әскери киім нысанын киіп жүруге міндетті. Шақыру бойынша мұндай білім алушылар ажыратып-тану мақсатында жіберуші Тарап ұсынған әскери айырым белгілерін тағып жүре алады.

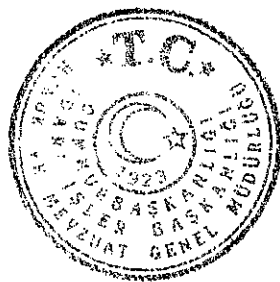
5. Жіберуші Тарап қажет болған жағдайда өз персоналын кері шақырып алу құқығын өзіне қалдырады. Қабылдаушы Тарап жіберуші Тараптың мұндай сұрау салуын алған жағдайда персоналдың қайтуын қамтамасыз ету үшін қажетті әкімшілік шараларды мүмкіндігінше тезірек қабылдайды.

6. Ерекше әкімшілік мәселелер осы Келісім шеңберінде қол қойылған басқа да халықаралық шарттарда айқындалады.

7. Шақырылған персоналдың кез келгені және олардың асырауындағы адамдар, сондай-ақ шақыру бойынша білім алушылар қабылдаушы Тараптың қағидалары шеңберінде офицерлер клубтары мен әскери сауда орындарына бара алады.

8. Шақырылған персоналдың, олардың асырауындағы адамдардың немесе шақыру бойынша білім алушылардың біреуі/өкілі қаза тапқан жағдайда қабылдаушы Тарап жіберуші Тарапты болған оқиға туралы хабардар етеді, сүйектерді өз мемлекетінің аумағына жақын халықаралық әуежайға тасымалдайды және дене жеткізілгенге дейін барлық қажетті шараларды, оның ішінде медициналық қорғау шараларын қабылдайды.

9. Шақырылған персонал және олардың асырауындағы адамдар, сондай-ақ шақыру бойынша білім алушылар қоршаған ортаға зиян келтіруі мүмкін іс-қимылдардан аулақ болады, қоршаған ортаның ластануына жол бермеуге барынша назар

аударарды және қабылдаушы Тараптың қағидаларын сақтайды.

10. Қабылдаушы Тарап ақыға/тегін негізде өзінің мүмкіндіктерін назарға ала отырып, өзаралық қағидат негізінде қабылдаушы Тарап мемлекетінің аумағында қызметін жүзеге асыру үшін қажетті көлік қызметтерін ұсыну бойынша түпкілікті шешім қабылдайды.

11. Даярлық және оқыту қабылдаушы Тарап мемлекетінің ұлттық заңнамасына сәйкес жүзеге асырылады. Үлгермеушілігіне, тәртіп бұзуына байланысты, медициналық көрсеткіштер бойынша және басқа да себептермен даярлықты немесе оқуды жалғастыра алмайтын шақыру бойынша білім алушылар мен шақырылған персонал қабылдаушы Тарап мемлекетінің ұлттық заңнамасында айқындалып қолданылатын рәсімдерге сәйкес даярлау және білім беру мекемелерінен шығарылуға тиіс. Егер Тараптар даярлықты жүзеге асыру кезінде өмір үшін қауіпті және арнайы білімді (ұшу даярлығы, оқ ату бойынша жаттығулар және т.б.) талап етуді қажет деп санаса, осы Келісім шеңберінде хаттамалар жасалуы мүмкін.

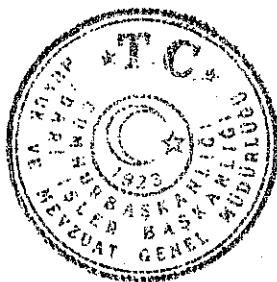
12. Шақырылған персоналды және шақыру бойынша білім алушыларды іріктеуді жіберуші Тарап қабылдаушы Тараптың өлшемшарттарына сәйкес жүзеге асырады.

11-бап

Медициналық қызметтер

1. Шақырылған персоналдың және шақыру бойынша білім алушылардың осы Келісім шеңберінде кез келген қызметті жүзеге асыру үшін денсаулық жағдайы жақсы болуға тиіс. Қабылдаушы Тарап олардың қанағаттанарлық медициналық жай-күйін көрсететін медициналық есепті сұрата алады.

2. Шақыру бойынша білім алушылардың зерттеп-қаралуының және емделуі бойынша көрсетілетін қызметтердің құны қабылдаушы Тарап мемлекетінің ұлттық заңнамасына сәйкес жабылады. Шақыру бойынша білім алушылардың емделуі бойынша сақтандыру медициналық сыйақыларын немесе шығыстарын қабылдаушы Тарап жабады.

3. Шақырылған персоналға және олардың асырауындағы адамдарға жедел медициналық көмек пен шұғыл стоматологиялық қызмет көрсетуді қабылдаушы Тарап тегін ұсынады. Шақырылған персоналға және олардың асырауындағы адамдарға жедел медициналық көмек пен шұғыл стоматологиялық қызмет көрсетуден басқа, медициналық зерттеп-қарау және емделу бойынша көрсетілетін қызметтер құны қабылдаушы Тарап мемлекетінің ұлттық заңнамасына сәйкес медициналық сақтандыру полисімен жабылады.

4. Қабылдаушы Тарап шақырылған персонал және олардың асырауындағы адамдар үшін сақтандыру сыйақыларын немесе ақылы медициналық қызметтерді өтеулі немесе өтеусіз негізде ұсыну туралы шешім қабылдайды. Қабылдаушы Тарап өтеулі негізде ұсыну туралы шешім қабылдаған жағдайда шақырылған персонал және олардың асырауындағы адамдар үшін сақтандыру сыйақыларының немесе ақылы медициналық қызметтер құнын жіберуші Тарап немесе шақырылған персонал өтейді.

12-бап

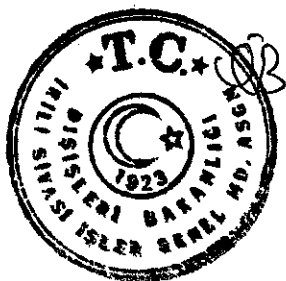
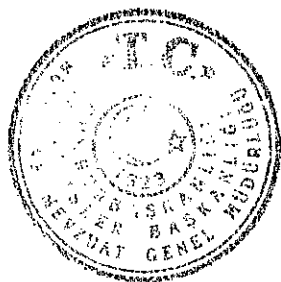
Қаржылық мәселелер

1. Егер Тараптар өзгеше келіспесе, жіберуші Тарап осы Келісім шеңберінде ынтымақтастықты жүзеге асыруға тағайындалған шақырылған персоналға жабдықталым/жалақы, тұруын, тамақтануын, оны тасымалдауды, тәулікақы төлеуге және тағы басқа да қаржылық құқықтарына жауапты болады.

2. Бұл ретте қабылдаушы Тарап жіберуші Тараптың сұрау салуы бойынша оқу және даярлық үшін келген шақырылған персоналға және шақыру бойынша білім алушыларға төменде аталған қызметтерді ұсыну және оларды ұсыну шарттары туралы шешім қабылдайды:

а) шақыру бойынша білім алушылар үшін:

- (1) тамақтану,
- (2) тұру (қонақ үйде немесе қабылдаушы Тараптың қалауы бойынша өзге де объектіде),
- (3) стипендия (шарттары мен мөлшерін қабылдаушы Тарап айқындайды),

(4) даярлық және оқу үшін ақы төлеу (толық, төмендетілген құны бойынша немесе тегін),
(5) киім-кешек жабдығы (қабылдаушы Тараптың бірдей студенттері үшін белгіленген нормалар бойынша),

(6) интернатура кезеңінде медициналық оқу орындарының алтыншы курс студенттеріне төленетін жалақы;

б) шақырылған персонал үшін:

(1) ай сайынғы жабдықталым (шарттары мен мөлшерін курс офицерлері мен сержанттарының әскери атақтарын ескере отырып, қабылдаушы Тарап айқындайды, азаматтық персоналға төлейтін төлем мөлшерін олардың мәртебесіне сәйкес қабылдаушы Тарап белгілейді),

(2) даярлық және оқу үшін ақы төлеу (толық, төмендетілген құны бойынша немесе тегін),

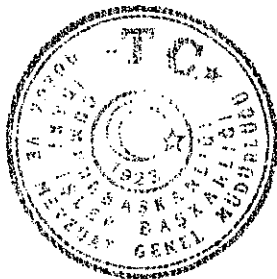
(3) киім-кешек жабдығы (даярлау/білім беру мекемелерінде оқудан өтетін шақырылған персоналды киіндіретін қабылдаушы Тараптың бірдей офицерлері мен сержанттарына арналған нормалар бойынша),

(4) арнайы даярлықтан өтетін докторларға төлемді тоқтату.

3. Түркия Республикасында түрік тілі курстары (егер бұл мүмкін болса) және Қазақстан Республикасында қазақ/орыс тілдері курстары (егер бұл мүмкін болса) тегін ұсынылады. Көп шығынды талап ететін даярлық (мысалы, ұшу даярлығы, сүңгуірлер даярлығы, авариялық құтқару жүйесі шеңберіндегі даярлық және т.б.) толық құны бойынша ұсынылады.

4. Шақыру бойынша білім алушылар және шақырылған персонал қабылдаушы Тарап мемлекетінің аумағынан түпкілікті кеткен кезде өзінің борыштарын және өзінің асырауындағы адамдардың борыштарын дербес жабады. Шұғыл кеткен жағдайда шақыру бойынша білім алушылар мен шақырылған персоналдың және олардың асырауындағы адамдардың борыштарын қабылдаушы Тарап ұсынған және тиісті уәкілетті орган бекіткен шоттарға сәйкес жіберуші Тарап төлеуге тиіс.

5. Даярлау және оқыту шығындарын тиісті оқыту кезеңі аяқталысымен шот-фактураларды

алғаннан кейін 60 күн ішінде қабылдаушы Тараптың уәкілетті органы айқындаған банк шотына соманы АҚШ долларымен аудару арқылы жіберуші Тарап төлейді (айлық немесе одан қысқа даярлық құны алдын ала төленеді).

6. Шақырылған персонал және олардың асырауындағы адамдар, сондай-ақ шақыру бойынша білім алушылар өздері кірген, болған және кеткен кезеңінде қабылдаушы Тарап мемлекетінің қолданыстағы салық заңнамасын сақтайды.

13-бап

Кедендік және паспорттық рәсімдер

1. Шақырылған персонал және олардың асырауындағы адамдар, сондай-ақ шақыру бойынша білім алушылар қабылдаушы Тарап мемлекетінің аумағында шетелдіктердің болуына және қозғалысына қатысты қабылдаушы Тарап мемлекетінің заңнамасын сақтайды.

2. Шақырылған персонал және олардың асырауындағы адамдар, сондай-ақ шақыру бойынша білім алушылар қабылдаушы Тарап мемлекетінің аумағына/аумағынан келуі және кетуі кезеңінде қабылдаушы Тараптың кедендік және паспорттық қағидаларын сақтайды. Бұл ретте қабылдаушы Тарап өз мемлекетінің заңнамасы шегінде барлық мүмкін болатын әкімшілік жеңілдіктерді ұсынады.

14-бап

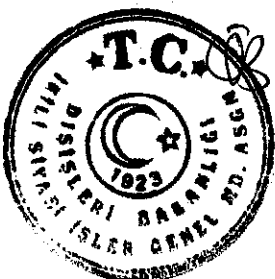
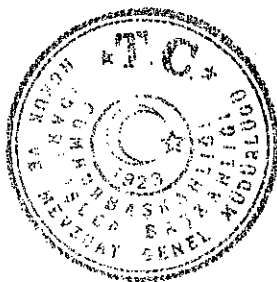
Әуе транзиті

Тараптардың бірінің Қарулы Күштерінің әскери мүлкі мен әскери қызметшілерінің екінші Тарап мемлекетінің аумағы үстінен әуе кемесімен транзиті транзит мемлекетінің ұлттық заңнамасына сәйкес жүзеге асырылады.

15-бап

Басқа халықаралық шарттардан туындайтын міндеттемелері

Осы Келісімнің ережелері Тараптар мемлекеттері қатысушысы болып табылатын басқа халықаралық шарттардан туындайтын Тараптардың

құқықтары мен міндеттемелеріне әсер етпейді және басқа мемлекеттердің мүдделеріне, қауіпсіздігі мен аумақтық тұтастығына қарсы қолданылмайды.

16-бап

Дауларды шешу

Осы Келісімді іске асыру немесе түсіндіру бойынша туындайтын кез келген дау Тараптар арасындағы консультациялар мен келіссөздер жолымен шешіледі және шешу үшін ешқандай ұлттық немесе халықаралық сотқа немесе кез келген үшінші тарапқа берілмейді.

17-бап

Өзгерістер және толықтырулар

Осы Келісімге Тараптардың өзара келісуі бойынша оның ажырамас бөлігі болып табылатын, жекелеген хаттамалармен рәсімделетін және осы Келісімнің 18-бабында көзделген тәртіппен күшіне енетін өзгерістер мен толықтырулар енгізілуі мүмкін.

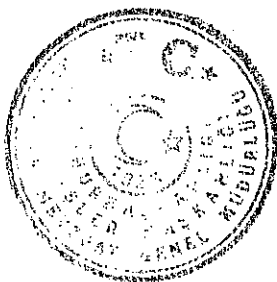
18-бап

Күшіне ену, қолданылу мерзімі және қолданысын тоқтату

1. Осы Келісім айқындалмаған мерзімге жасалады және Тараптардың оның күшіне енуі үшін қажетті мемлекетішілік рәсімдерді орындағаны туралы соңғы жазбаша хабарламаны дипломатиялық арналар арқылы алған күннен бастап күшіне енеді.
2. Кез-келген Тарап өзінің осындай ниеті туралы жазбаша хабарламаны екінші Тарапқа дипломатиялық арналар арқылы жіберу жолымен кез келген уақытта осы Келісімнің қолданысын тоқтатуы мүмкін. Келісім осындай хабарлама алынған күннен бастап 90 (тоқсан) күн өткен соң өз қолданысын тоқтатады.

3. Осы Келісімнің қолданысын тоқтату іске асырылып жатқан бағдарламалар мен іс-шараларға әсер етпейді.

4. Осы Келісім күшіне енген күннен бастап
1994 жылғы 8 тамыздағы Қазақстан

Республикасының Үкіметі мен Түрік Республикасының Үкіметі арасындағы әскери ғылым, техника және білім беру саласындағы ынтымақтастық туралы келісім және 1993 жылғы 23 ақпандағы Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Түрік Республикасының Үкіметі арасындағы әскери білім саласындағы ынтымақтастық туралы келісім өз қолданысын тоқтатады.

2018 жылғы «13» қыркүйекте Анкара қаласында, әрқайсысы қазақ, түрік, орыс және ағылшын тілдерінде екі түпнұсқа данада жасалды әрі барлық мәтіндер тең түпнұсқалы болып табылады. Мәтіндер арасында алшақтықтар болған жағдайда Тараптар ағылшын тіліндегі мәтінге жүгінеді.

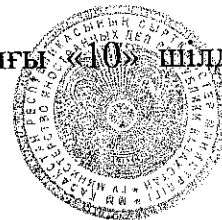
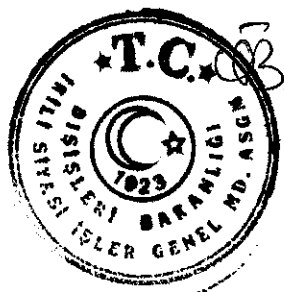
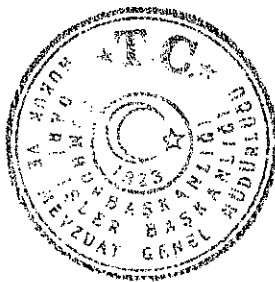
**Қазақстан
Республикасының
Үкіметі үшін**

**Түркия
Республикасының
Үкіметі үшін»**

Түркия Республикасының Сыртқы істер министрлігі жоғарыдағы ұсыныспен келіскен жағдайда, Қазақстан Республикасының Сыртқы істер министрлігі осы нотаны және Түркия Республикасының Сыртқы істер министрлігінің жауап нотасын 1969 жылғы Халықаралық шарттар құқығы туралы Вена Конвенциясының 79-бабы 1-тармағының «b» тармақшасына сәйкес, 2018 жылғы 13 қыркүйектегі Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Түркия Республикасының Үкіметі арасындағы әскери ынтымақтастық туралы келісімнің ажырамас бөлігі деп санауды ұсынады.

Қазақстан Республикасы Сыртқы істер министрлігі осы мүмкіндікті пайдалана отырып, Түркия Республикасының Сыртқы істер министрлігіне өзінің зор ілтипат білдіретіндігін тағы да растайды.

Астана қаласы, 2019 жылғы «10» шілде

2019/76925145-KOAY/23905082

Türkiye Cumhuriyeti Dışışleri Bakanlığı Kazakistan Cumhuriyeti Büyükelçiliği'ne saygılarını sunar ve Büyükelçiliğin 11 Temmuz 2019 tarih ve 30/338 sayılı Notasına atıfla, aşağıda kayıtlı hususları bildirmekten şeref duyar.

- 13 Eylül 2018 tarihinde Ankara'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti İle Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri İşbirliği Anlaşması"nın Kazakça metninde yapılan ayrıntıları ilişik listede yeralan cüzi değişiklikler uygun bulunmuştur.

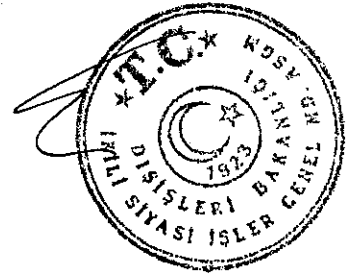
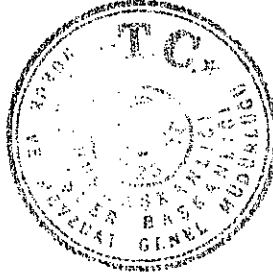
- Söz konusu anlaşmanın 17. maddesi uyarınca, sözkonusu değişiklikler Anlaşmanın ayrılmaz bir parçasını teşkil edecek olup, yine, Anlaşmanın son cümlesinde ifade edildiği üzere, Türkçe, Kazakça ve Rusça metinlerinde yorum farklılığı ortaya çıkması halinde "İngilizce" metin geçerli olacaktır.

- Öte yandan, Türkiye Cumhuriyeti Devleti, Kazakistan Dışışleri Bakanlığının 10 Temmuz 2019 tarih ve 13-68681/2811 sayılı Notası'nda atıfta bulunulan 1969 tarihli Viyana Andlaşmalar Hukuku Sözleşmesine taraf değildir.

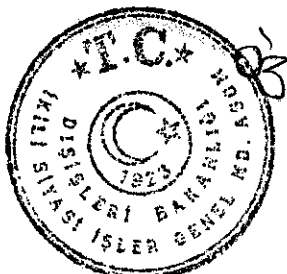
Türkiye Cumhuriyeti Dışışleri Bakanlığı bu vesileyle Kazakistan Cumhuriyeti Büyükelçiliği'ne en derin saygılarını yineler.

Ankara, 18 Eylül 2019

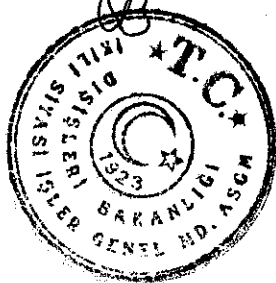
Ek: 1 liste

Kazakistan Cumhuriyeti Büyükelçiliği
Ankara

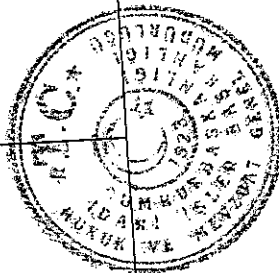

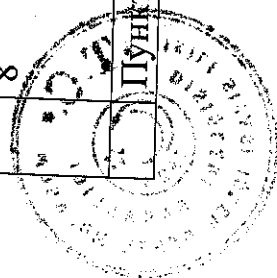
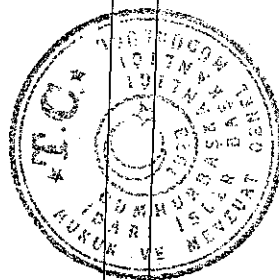

Сравнительная таблица
к Соглашению между Правительством Республики Казахстан
и Правительством Турецкой Республики о военном сотрудничестве на казахском языке

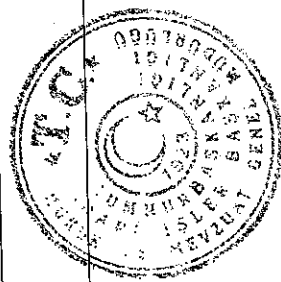
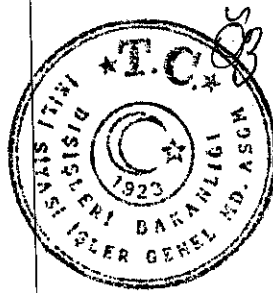
№	Структурный элемент	Действующая редакция	Предлагаемая редакция	Обоснование
1	2	3	4	5
1.	3 абзац в преамбуле	«принциптерінін»	«қағидағатары»	Не правильный перевод с русского языка
2.	Подпункт 7)	отсутствует	«оларды»	Пропущенное слова после слов «не»
3.	Подпункт 8) статьи 2	Слова «құрылыс жайлар»	«құрылысжайлар»	Согласно грамматике казахского языка, «құрылысжайлар» пишется слитно
	Пункт статьи 3	6. Материалдық-техникалық және тылдық қамтамасыз ету және гранттар беру	6. Материалдық-техникалық және тылдық қамтамасыз ету, гранттар беру	Не соблюдена пунктуация, а также исключена слова «және», так как не соответствует грамматике казахского языка
	В наименовании статьи 6	«іске асыру»	«ынтымақтастық»	Не правильный перевод с русского языка
	Статья 6	«іске асыру»	«ынтымақтастық»	По всему тексту статьи 6 слова «іске асыру» заменено на слова «ынтымақтастық», из за не правильного

В пункте 1 статьи 7	«Заңнамаларына»	«Заңнамасына»	перевод с русского языка Поправка редакционного характера (грамматическая ошибка)
В пункте 1 статьи 8	«юрисдикция»	«юрисдикциясы»	Поправка редакционного характера (грамматическая ошибка)
В пункте 1 статьи 8	«Заңнамаларында»	«Заңнамасында»	Поправка редакционного характера (грамматическая ошибка)
В пункте 1 статьи 8	«Тараптың»	«Тарап»	Поправка редакционного характера (грамматическая ошибка)
В пункте 1 статьи 8	Отсутствует	«мемлекетінің»	Поправка редакционного характера (грамматическая ошибка)
В подпунктах а) и б) статьи 8	«Тараптың»	«Тарап»	После слов «Тарап» добавлена слова «мемлекетінің» так как, было пропущено при переводе с русского языка
В подпунктах а) и б) статьи 8	Отсутствует	«мемлекетінің»	Поправка редакционного характера (грамматическая ошибка)
Пункт 8	«заңнаманың»	«заңнамасының»	После слов «Тарап» добавлена слова «мемлекетінің» так как, было пропущено при переводе с русского языка Поправка редакционного

статья 8			характера (грамматическая ошибка)
Пункт статьи 8	9 «асырауындағылар»	«асырауындағы адамдар»	Слова «иждивенцы» в определении Соглашение на казахский язык переведен на слова «асырауындағы адамдар»
Пункт статьи 10	5 «салуды»	«салудын»	Поправка редакционного характера (грамматическая ошибка)
Пункт статьи 10	7 «персонал»	«персоналдың»	Поправка редакционного характера (грамматическая ошибка)
Пункт статьи 10	11 Отсутствует	«ұлттық»	По всему тексту пункта 11 статьи 10 после слов «мемлекетінің» добавлена слова «ұлттық» так как, было пропущено при переводе с русского языка
(3) подпункт пункта 6) статьи 12	«Персоналға», «күйнетін»	«Персоналды», «күйндіретін»	Поправка редакционного характера (грамматическая ошибка)
(4) пункта 6) статьи 12	«дәрігерлерге»	«докторларға»	Международные термины не подлежат переводу на казахском языке
Статья 16	«қарау»	«шешу»	Не правильный перевод с русского языка

Статья 16	Отсутствует	«ешқандай»	Данное слова было пропущено при переводе с русского языка
Пункт статьи 18	1 «Белгісіз»	«Айқындалмаған»	Не правильный перевод с русского языка
Пункт статьи 18	2 «Басқа»	«Екінші»	Не правильный перевод с русского языка
Пункт статьи 18	2 «Келісімнің қолданысы»	«Келісім»	Поправка редакционного характера (грамматическая ошибка)
Пункт статьи 18	2 «Хабарламаны»	«хабарлама»	Поправка редакционного характера (грамматическая ошибка)
Пункт статьи 18	2 «ішінде»	«Өткен соң өз қолданысын»	Не правильный перевод с русского языка

